insinööritoimisto LEPISTÖ

KIINTEISTÖ OY LAHTISARA

ILVESKATU 2, 4 ja 6

RAKENNUSHISTORIALLINEN SELVITYS

29.9.2026

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO ... 3
2 LÄHTÖAINEISTO ... 3
3 KOHDE ... 3
3.1 Kaavoitus ... 4
3.2 Luonto ja ympäristö ... 5
3.3 Aiemmat selvitykset ... 5
4 ALUEEN HISTORIA ... 6
5 RAKENTAMINEN JA RAKENNUSTEN HISTORIA ... 9
5.1 Rakennusten historia ... 9
5.1 Kohteen rakentaminen vuonna 1976 ... 9
5.2 Rakennusten perustiedot ... 10
5.1 Arkkitehti ... 10
5.2 Arkkitehtuuri ... 12
6 KAUPUNKIKUVALLINEN ARVO JA OMINAISPIIRTEET ... 13
6.1 Kerrostalorakentaminen yleisesti 1970-luvulla ... 13
6.2 Vertautuminen rakentamiseen 1970-luvulla ... 14
6.3 Vertautuminen ympäröivään rakentamiseen ... 14
7 KOHTEEN NYKYTILA, INVENTOINTI ... 15
7.1 Ilveskatu 2 ... 15
7.2 Ilveskatu 4 ... 16
7.3 Ilveskatu 6 ... 16
8 YHTEENVETO ... 18
9 LÄHTEET ... 19

LIITTEET

Liite 1 Alkuperäiset piirustukset, Ilveskatu 2
Liite 2 Valokuvat nykytilasta, Ilveskatu 2
Liite 3 ARK muutospiirustukset. Ilveskatu 2

Liite 4 Alkuperäiset piirustukset, Ilveskatu 4
Liite 5 Valokuvat nykytilasta, Ilveskatu 4
Liite 6 ARK muutospiirustukset. Ilveskatu 4

Liite 7 Alkuperäiset piirustukset, Ilveskatu 6
Liite 8 Valokuvat nykytilasta, Ilveskatu 6
Liite 9 ARK muutospiirustukset. Ilveskatu 6

1 JOHDANTO

Tämän rakennushistoriallisen selvityksen kohteena on ollut Lahden Asunnot Oy:n omistuksessa olevat Kiinteistö Oy Lahtisaraan kuuluvat 3 kerrostaloa, jotka sijaitsevat Lahdessa osoitteessa Ilveskatu 2, 4 ja 6. Kiinteistö Oy Lahtisara on alun perin ollut itsenäinen kiinteistöosakeyhtiö, mutta vuonna 1997 se sulautettiin Lahden Talot Oy:hyn ja sittemmin vuonna 2007 omistus siirtyi Lahden Asunnot Oy:lle. Rakennukset ovat toimineet asuinrakennuksina niiden rakennusvuodesta 1976 lähtien.

Rakennushistoriallisen selvityksen on laatinut Insinööritoimisto Lepistö Oy yhteyshenkilönään Sanna Lepistö.

2 LÄHTÖAINEISTO

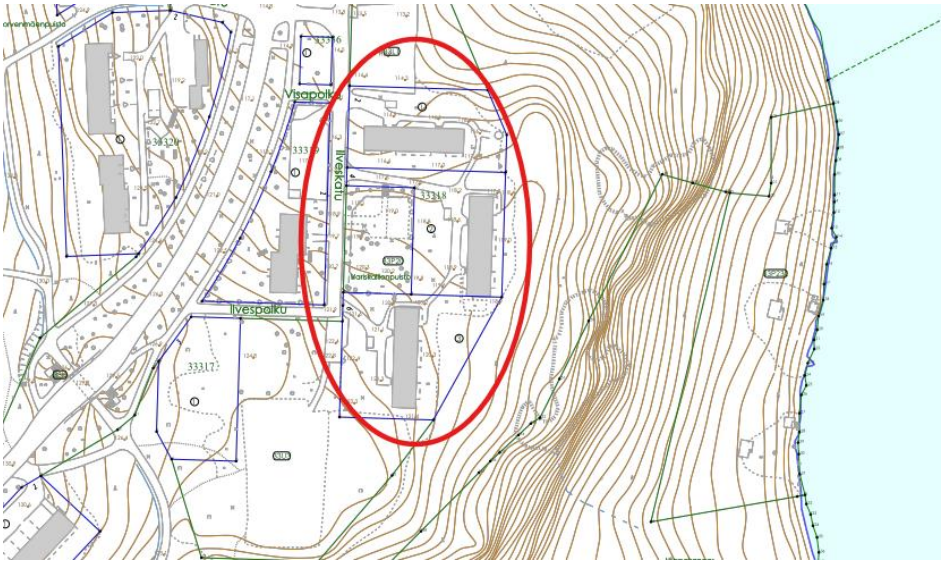
Lähtöaineistona selvitykseen on käytetty kohdealueesta kirjoitettuja kirjoja, lehtiartikkeleita, internetistä löytyviä tietoja sekä Lahden museon arkistoa.

3 KOHDE

Kohde sijaitsee Lahdessa osoitteessa Ilveskatu 2, 4 ja 6. Kohteen sijainti on esitetty kuvissa 1 ja 2.

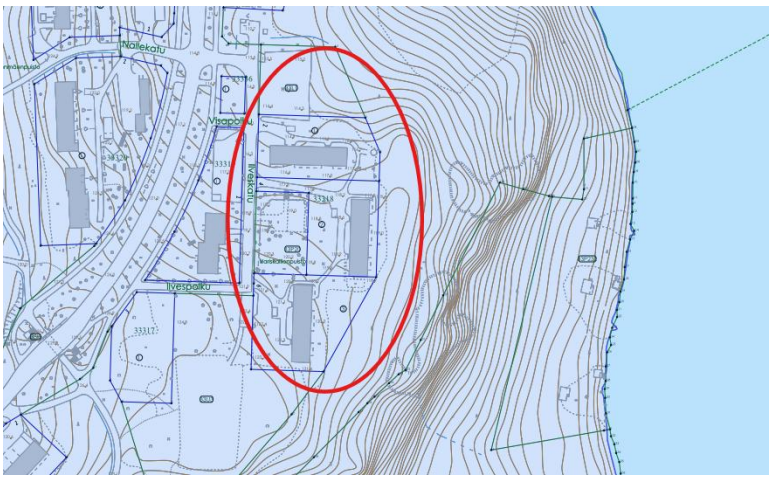
Kuva 1. Kohteen sijainti. (Paikkatietoikkuna)

Kuva 2. Kohteen sijainti maastokartalla (Lahden karttapalvelu).

3.1 Kaavoitus

Kohde sijaitsee vuonna 2024 hyväksytyssä Y-205 yleiskaavassa. Vuonna 1974 voimaan tulleessa asemakaavassa, kuva 4, kohde sijaitsee kaavassa 39841725/A, asuinkerrostalojen korttelialueella.

Kuva 3. Lahden yleiskaava ote 2026 (hyväksytty 2024) (Lahden karttapalvelu).

Kuva 4. Lahden asemakaava ote 2026 (hyväksytty 1974) (Lahden Karttapalvelu).

3.2 Luonto ja ympäristö

Alue on loivaa hiekkarinnettä Rautakankareen asuinalueella, rakennusten vieressä sijaitsee Variskallionpuiston leikkialue ja Ilveskadun toisella puolella asuinkerrostalo. Kohteen itäpuolella metsäinen rinne jyrkkenee kohti Vesijärveä. Kohde sijaitsee vedenhankinnalle tärkeällä pohjavesialueella (Lahti 0439801). Maalaji on pääosin hiekkamoreenia. Lähin vesistö on Vesijärvi ja tarkemmin Jalkaranta, jonka lähin ranta sijaitsee noin 150 metrin etäisyydellä.

3.3 Aiemmat selvitykset

Kohteeseen on teetetty kuntoarvio vuonna 2006 (Raksystems Oy) ja korjaustarveselvitys vuonna 2022 (Sitowise Oy).

4 ALUEEN HISTORIA

Jalkaranta on yksi seudun vanhimpia kyliä. Se liitettiin Lahden kaupunkiin vuoden 1933 alueliitoksessa. Jalkarannasta on löytynyt Lahden ensimmäinen esihistoriallinen löytö; kiviröykkiö rautakauden ajalta (Pallaskatu 2). Yksi tunnettuja Jalkarannan alueen rakennuksia on Korpikoti, joka rakennettiin vuonna 1905. Kyseinen hirsirakennus on toiminut Pikku- ja kiertokoulun opettajain Liiton kerhorakennuksena vuodesta 1911 ja tänä päivänä Korpikodin tiloja voi vuokrata esimerkiksi koulutusten järjestämiseen (Alkuopetuksen Opettajain Liitto ry). Jalkarannan asutus on 1900-luvun aikana kasvanut merkittävästi, vielä 1940-luvulla alueella oli vain yksittäisiä omakotitaloja (Pallaskatu 2).

Kuva 5. Jalkarannan Korpikoti vuonna 1919 (Lahden museot).

Kuva 6. Jalkaranta kuvattuna vuosina 1940–1945 (Lahden museot).

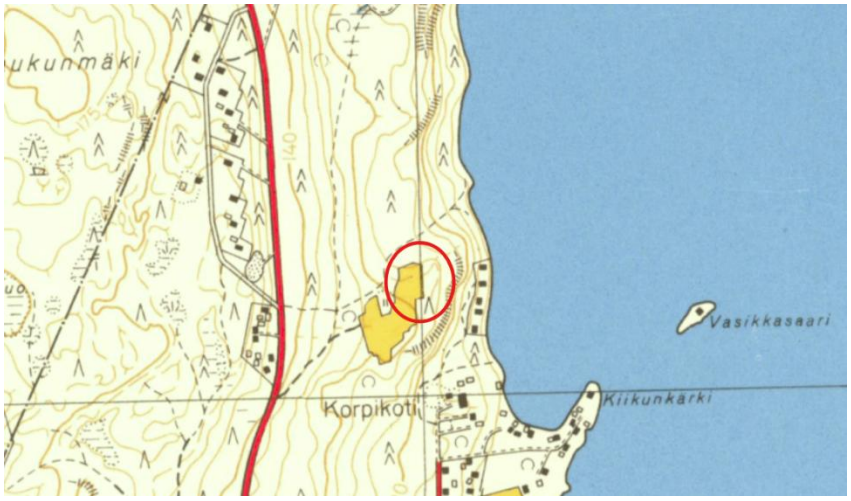

Kuva 7. Jalkarannan asutusta vuonna 1944 (Lahden museot).

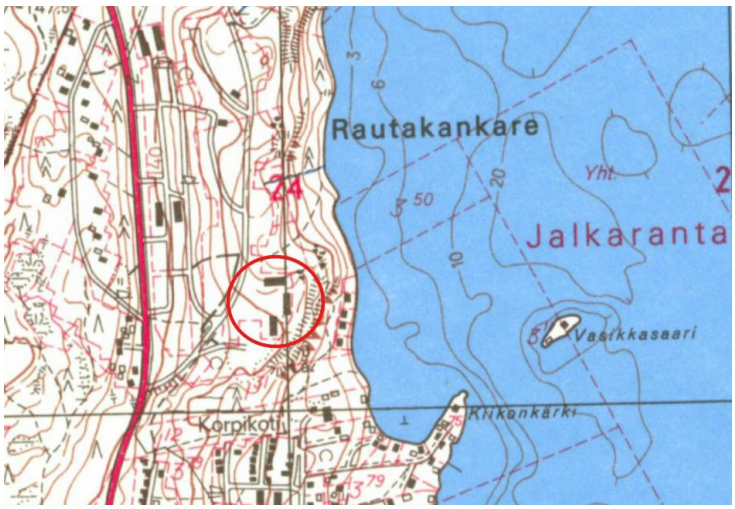

Kuva 8. Rautakankareen hiihtomaja vuonna 1964 (Lahden museot).

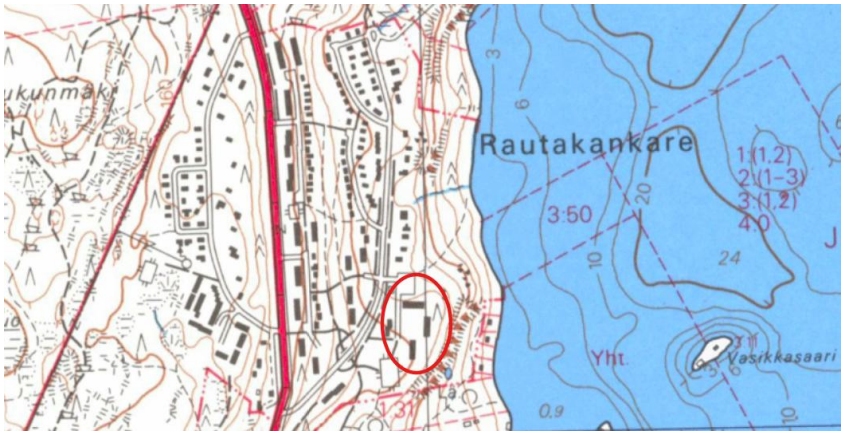
Vaikka Jalkarannan alueella on vanhempaa asutusta, Rautakankareen nykyinen asuinalue on ollut vielä vuonna 1963 suurimmaksi osaksi metsää. Koy Lahtisaran alueella on ollut tuohon aikaan peltoa. Vuonna 1978 Rautakankareen ensimmäiset kerrostalot oli jo rakennettu, mukaan lukien Koy Lahtisaran rakennukset. Vuonna 1992 asuinalueen miltei kaikki nykyiset rakennukset on ollut rakennettu.

Kuva 9. Rautakankareen kartta vuonna 1963, ympyröitynä Koy Lahtisaran alue (Vanhatkartat.fi).

Kuva 10. Rautakankareen kartta vuonna 1978, ympyröitynä Koy Lahtisaran alue (Vanhatkartat.fi).

Kuva 11. Rautakankareen kartta vuonna 1992, ympyröitynä Koy Lahtisaran alue (Vanhatkartat.fi).

5 RAKENTAMINEN JA RAKENNUSTEN HISTORIA

Rakennusten alkuperäiset suunnitelmapiirustukset, niiltä osin kuin saatavilla, on esitetty liitteissä 1, 4 ja 7.

5.1 Rakennusten historia

Ilveskatu 2, 4 ja 6:n asuinkerrostalot on rakennettu vuonna 1976. Alun perin yhtiön nimi oli Kiinteistö Oy Sara, joka muutettiin myöhemmin Kiinteistö Oy Lahtisaraksi. Kiinteistökokonaisuuteen kuuluu kolme kolmikerroksista asuinkerrostaloa, joista Ilveskatu 4 ja 6 ovat pohjaltaan samanlaisia 21 asuntoisia rakennuksia ja Ilveskatu 2 on 24 asuntoinen.

Rakennuksissa on kaksi porraskäytävää eikä erillisiä ullakkotiloja ole. Alkuperäisen suunnitelman mukaan Ilveskatu 2:n pohjakerroksessa sijaitsee talopesula kuivaushuoneineen, yhteiset saunatilat, urheiluvälinevarasto, tekniset tilat ja väestönsuojatilat, jossa on asukkaiden häkkivarastot. Ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa kerroksessa asuntoja on yhteensä 24 kpl ja jokaisessa kerroksessa yhteensä 8 asuntoa. Asuinkerrostalossa on kahta eri huoneistotyyppiä: kaksio 63,0 m^2 ja yksiö 32,5 m^2. Ilveskatu 2 asuinkerrostalon huoneistopinta-ala on noin 1 146 m^2.

Ilveskatu 4 ja 6 ovat pohjaltaan miltei identtiset. Rakennusten alkuperäisten suunnitelman mukaan pohjakerroksessa sijaitsee kuivaushuone, yhteiset saunatilat, urheiluvälinevarasto, 2 lastenvaunuvarastoa ja varastotiloja, jossa on asukkaiden häkkivarastot. Ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa kerroksessa asuntoja on yhteensä 21 kpl ja jokaisessa kerroksessa yhteensä 7 asuntoa. Asuinkerrostaloissa on neljää eri huoneistotyyppiä: kolmio 79 m^2, kaksio 63,0 m^2, kaksio 50,5 m^2 ja yksiö 32,5 m^2. Ilveskatu 4 asuinkerrostalon huoneistopinta-ala on noin 1 150,5 m^2.

Suunnitelmien perusteella rakennusten märkätilojen ja keittiöiden peruskorjaus, lämmönsiirtimien ja talojen välisten putkistojen uusinta ja kylmäkäyttövesien runkoputkien uusinta on tehty vuonna 1997. Vesikatot on uusittu, saunaosastot peruskorjattu, pohjakerroksien ja talojen välisten lämpö- vesi- ja viemärijohdot uusittu ja parvekesaneeraus tehty vuonna 2001. Myös sisäänkäyntien katokset on uusittu, julkisivusaneeraus tehty ja osa pohjakerroksen ikkunoista lisätty vuonna 2001. Vuonna 2005 pohjakerroksen sähköt on uusittu suurelta osin. Kohdekäynnin perusteella rakennuksen ikkunat on uusittu vuonna 2014.

5.1 Kohteen rakentaminen vuonna 1976

Kohteen rakennukset on suunnitellut arkkitehti Jorma Vuorelma. LVI-suunnittelun on tehnyt Insinööritoimisto Åke Jokela, rakennesuunnittelusta on vastannut Insinööritoimisto Reijo Puolanne ja K:nit. Sähkösuunnitelmien tekijä ei ole tiedossa.

Kohteen perustukset ja kantavat vaaka- sekä pystyrakenteet ovat teräsbetonia. Kellarin alapohja on maanvarainen. Vesikatto on loiva harjakattoinen ja puurakenteinen, vesikatteena on kumibitumikermi. Rakennuksen ulkoseinät ovat betonisandwich-elementtejä, jonka pinta on harjattu tai pesubetonia. Ikkunat ovat vuonna 2001 uusittu puualumiini-ikkunoita sekä pellitykset maalattua terästä. Parvekkeet ovat betonielementtisiä ja ulkonevia, kaiteet ovat teräsrakenteisia. Rakennuksen alkuperäinen ilmanvaihto on koneellinen poisto ja lämmitysmuoto kaukolämpö vesikiertoisella patterijärjestelmällä.

5.2 Rakennusten perustiedot

KIINTEISTÖTUNNUS:	398–33–318–1
RAKENNUSTYYPPI:	Asuinrakennus
ALKUPERÄINEN KÄYTTÖ:	Asuinrakennus
NYKYINEN KÄYTTÖ:	Asuinrakennus
AJOITUS:	1976
SUUNNITTELIJA:	Jorma Vuorelma
KERROSLUKU:	4
PERUSTUS:	Maanvarainen
RUNKO:	Betoni
VUORAUS:	Betoni
ULKOVÄRI:	Vaaleankeltainen
KATTOMUOTO:	Harjakatto
KATE:	Bitumikermikate
IKKUNAT:	Puu-alumiini ikkunat
OVET:	Ikkunalliset
HISSI:	Ei
PORTAAT:	Betoni

5.1 Arkkitehti

Ilveskatu 2, 4 ja 6 asuinkerrostalot on suunnitelmien mukaan suunnitellut Jorma Vuorelma (1928–1979). Viipurista kotoisin ollut Vuorelma muutti sodan jälkeen Lahteen ja hakeutui opiskelemaan 1950-luvulla Helsingin teknilliseen korkeakouluun (Niskanen 2008). Hän valmistui arkkitehdiksi vuonna 1957 ja työskenteli uransa alussa Lahden kaupungin palveluksessa (Rekola 2024) sekä lahtelaisessa Jalmari Lankisen arkkitehtitoimistossa (Niskanen 2008). Tuohon aikaan Lahdessa työskenteli vain muutama arkkitehti, ja kaupungin nopea kasvu loi suuren tarpeen uusille rakennushankkeille. Vuorelma saikin nopeasti runsaasti toimeksiantoja erityisesti asuntopulasta kärsivässä kaupungissa (Niskanen 2012a). Hänen alku-uransa tunnetuimpia töitä on osallistuminen Pikku-Vesijärven alueen

suunnitteluun ja Kansakoulunopettajien asuntotoimikunnan tornitalon suunnittelu Rajakatu 2:een (Niskanen 2008).

Oman suunnittelutoimistonsa Vuorelma perusti vuonna 1958, josta monet kuuluisat arkkitehdit ovat myöhemmin aloittaneet uransa (Niskanen 2012b). Vuonna 1968 Vuorelman toimisto voitti suunnittelukilpailun Rovaniemen säästöpankista, josta tuli toimistolle suuri rakennushanke (Niskanen 2008). Vuorelman uran lopulla hänen arkkitehtitoimistoonsa liittyi Reijo Salo, joka jäi Jorma Vuorelman kuoltua vain 51-vuotiaana arkkitehtitoimiston johtoon (Niskanen 2012a). Arkkitehtitoimiston johtoon nousi Salon jälkeen Jorma Vuorelman poika arkkitehti Heikki Vuorelma (Niskanen 2012a). Jorma Vuorelma toimi merkittävänä suunnittelijana uransa aikana ja suunnitteli laajasti erilaisia kohteita Lahden seudulle (Rekola 2024).

1960-luvulla hänen toimistonsa suunnitteli erityisesti kerrostaloja, kuten piste- ja lamellitaloja, jotka olivat tuolloin uusia rakennustyyppejä. 1970-luvulla suunnittelutyön painopiste siirtyi kouluihin ja vanhusten palveluasumiseen (Rekola 2024). Vuorelmalla oli runsaasti tuttavuussuhteita suurten rakennusliikkeiden johtajiin. Arkkitehdin suunnittelemia rakennuksia löytyykin myös Lahden liike- ja teollisuusalueilta (Rekola 2024). Vuorelman suunnittelemia rakennuksia ovat esimerkiksi Paavolaan vuonna 1978 noussut tumma massiivinen valtion virastotalo, Lahden Puutyö Oy:n tehdasrakennukset vuonna 1963–1964 sekä Mukkulan kansakoulu (1969) (Niskanen 2012b).

Kuva 12. Vuorelman suunnittelema valtion virastotalo Paavolassa.

Jorma Vuorelman merkitys Lahden kaupunkikuvassa näkyy hyvin myös Kirveskadulla, jonka rakennuskanta on lähes kokonaan hänen suunnittelemaansa. Hän suunnitteli asuinrakennukset sinne vuosina 1957–1978, ja ne havainnollistavat Vuorelman arkkitehtuurin kehitystä useiden vuosikymmenten aikana. Varhaisimmat rakennukset ovat vaaleita

rapattuja, niukasti muotoiltuja ja noppamaisia, kun taas 1960-luvun taloissa korostuvat nauhajulkisivut, betonipinnat ja punatiiliset yksityiskohdat. Myöhemmissä, 1970-luvulla valmistuneissa rakennuksissa julkisivuissa näkyy puolestaan asuntojen ja porrashuoneiden aiempaa selvempi erottelu. Kirveskatu muodostaa monipuolisen ja yhtenäisen asuinympäristön, joka kuvastaa Vuorelman pitkää ja merkittävää suunnittelutyötä Lahdessa.

Kuva 13. Kirveskatu Lahdessa.

Lahden Puutyö Oy:n tehdasrakennusten lisäksi Jorma Vuorelma suunnitteli 1976 Oilonin tehdasrakennusten laajennukset. Yritys arvosti hänen paikallistuntemustaan ja kokemustaan Lahden rakennusympäristöstä. Laajennushankkeen jälkeen Vuorelman toimisto suunnitteli kaikki Oilonin Metsä-Pietilän alueen merkittävät rakennukset ja laajennukset, mikä loi alueelle yhtenäisyyttä. (Niskanen 2012a)

5.2 Arkkitehtuuri

Ilveskatu 2, 4 ja 6 asuinkerrostalot edustavat aikakaudelleen tyypillistä elementtirakentamiseen perustuvaa modernismia. Rakennusten arkkitehtuurille ovat ominaisia suoraviivainen massoittelu, tasakatto sekä julkisivujen pelkistetty ilme. Julkisivut muodostuvat suurista betonielementeistä, ikkunat ovat säännöllisesti sijoitettuja ja parvekerivit pitkiä ja symmetrisiä. Rakennusten ulkoasu perustuu selkeisiin geometrisiin muotoihin ja vähäeleisiin yksityiskohtiin, mikä oli 1970-luvun asuntorakentamisessa yleistä. Vaaleat julkisivupinnat ja avoimet parvekkeet keventävät muuten massiivista rakennusrunkoa. Kohde sijaitsee lähellä metsää, mikä kuvastaa aikakauden lähiösuunnittelua, jossa asuinrakennukset pyrittiin sovittamaan väljästi viheralueiden yhteyteen. Rakennukset edustavat 1970-luvun funktionaalista asuntotuotantoa, jossa painotettiin rakennustehokkuutta, asumisen käytännöllisyyttä ja toistuvia elementtiratkaisuja.

6 KAUPUNKIKUVALLINEN ARVO JA OMINAISPIIRTEET

6.1 Kerrostalorakentaminen yleisesti 1970-luvulla

1960- ja 70-lukujen rakentaminen oli hyvin voimakasta. Suomessa valmistui vuosien 1957–1978 aikana jopa miljoona uutta asuntoa, jotka muodostivat kaksi kolmasosaa koko maan asuntokannasta. Rakentamisen huippuvuosi oli vuonna 1974, jonka jälkeen tuotanto alkoi hiljalleen supistua (Hannula & Salonen 2007). 1970-luvulla laaja muuttoliike maalta kaupunkeihin jatkui vahvana vuosikymmenen puoliväliin asti ja määrällisesti asuntorakentamisen ennätysvuosi oli 1974. 70-luvulla elementtirakentaminen kehittyi, jolloin osaelementtirakentamisesta siirryttiin täyselementtirakentamiseen. Merkittävimmät muutokset 1970-luvun kerrostalojen rakenteissa olivat elementtien ja tasakattojen yleistyminen. Energiakriisin jälkeen rakennusten lämmöneristettä alettiin kasvattaa, jolloin myös solumuovisen EPS-eristeen käyttö yleistyi (Käyhkö 2023).

70-luvun kerrostalojen perustusten routasuojaus toteutettiin yhä useammin EPS-lämmöneristeellä. Heikosti kantavilla maaperillä rakennusten painumista ehkäistiin käyttämällä betonipaaluja perustusten tukena. Alapohjarakenne oli yleisimmin valettu betoni suoraan hiekan päälle. Salaojajärjestelmät rakennettiin tavallisesti betoniputkista, mutta osin käytettiin myös ohutseinäisiä muoviputkia. Yleisin vesikattomuoto on tasakatto, mutta myös 60-luvulla suosittua loivaa pulpetti- tai harjakattoa käytettiin. Vesikatteena käytettiin yleisimmin bitumikermiä. Käyttöullakoiden rakentaminen loppui miltei kokonaan 70-luvulla. 1960-luvulla paljon käytetyistä nauhaikkunoista siirryttiin ulkoseinäelementtien keskellä oleviin ruutuikkunoihin, joiden koko pieneni vuosikymmenen puolivälin energiakriisin myötä. Ulkoseinät olivat yleisimmin betonisandwichelementeistä koottuja, mutta myös paikallavalurunkojen betoni-villa-tiilirakenne oli yleinen (Käyhkö 2023).

1970-luvun yleisin runkotyyppi oli betonista tehty kirjahyllyrunko, jossa kaikki rakennuksen poikittaissuuntaiset betoniseinät sekä rakennuksen keskellä kulkeva pituussuuntainen seinä ovat kantavia. Pitkien sivujen ulkoseinät eivät yleisimmin olleet kantavia ja runko kasattiin yleensä elementeistä. Paikallavalettujen runkojen osuus väheni 1960-lukuun verrattuna merkittävästi (Käyhkö 2023).

1970-luvun kerrostalojen yleisin lämmitysjärjestelmä oli kaukolämpöön liitetty vesikiertoinen keskuslämmitys, jossa teräksiset patterit sijaitsevat ikkunoiden alla. Myös öljylämmitteisiä rakennuksia tehtiin, mutta isoimmissa kaupungeissa saatettiin kaukolämpöön liittyä jo rakentamisvaiheessa. 70-luvun yleisin ilmanvaihtomuoto oli koneellinen poistoilmanvaihto ja virheellisestä yhteiskanavajärjestelmästä siirryttiin erilliskanavajärjestelmään (Käyhkö 2023).

6.2 Vertautuminen rakentamiseen 1970-luvulla

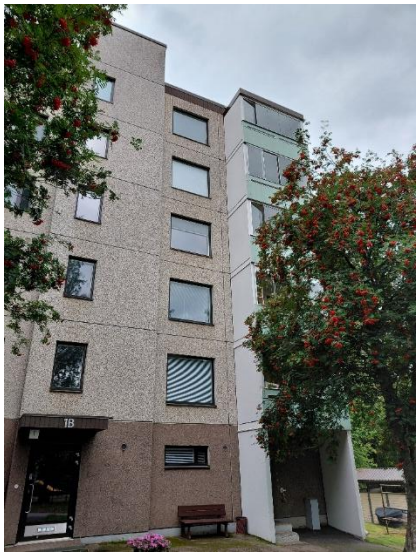
Ilveskatu 2, 4 ja 6 asuinkerrostalot vastaavat monilta osin 1970-luvun tyypillistä kerrostalorakentamista. Rakennusten suoraviivainen muoto, elementtirakenteinen julkisivu ja vähäeleinen arkkitehtuuri ovat aikakaudelle ominaisia. Julkisivuissa näkyy betonielementtien muodostama säännöllinen rakenne, mikä viittaa 70-luvulla yleistyneeseen täyselementtirakentamiseen.

Vesikatot on toteutettu loivana harjakattona, joita käytettiin 70-luvun rakentamisessa. Rakennusten julkisivumateriaalit, parvekeratkaisut, ikkunat sekä yleinen ulkoasu vastaavat hyvin 1970-luvun asuntorakentamisen suunnitteluperiaatteita, joissa korostuivat tehokas rakentaminen, käytännöllisyys ja kustannustehokkuus.

6.3 Vertautuminen ympäröivään rakentamiseen

Koy Lahtisaran välittömässä läheisyydessä on yksi kerrostalo ja kauempana rivi- ja omakotitaloja. Kohderakennusta vastapäätä osoitteessa Ilveskatu 1 sijaitseva kuusikerroksinen kerrostalo on rakennettu vuonna 1979 eli muutama vuosi Ilveskatu 2, 4 ja 6 jälkeen. Kerrostalokiinteistön julkisivumateriaalina on vaaleaksi rapattuja betonielementtejä. Kerrostalo on tyyliltään samanhenkinen kuin kohderakennukset. Kauempana tontista sijaitsee vuonna 1979 rakennettuja omakotitaloja sekä vuonna 1980 rakennettuja rivitaloja, joiden pääjulkisivumateriaalina on tiili.

Alueen rakennuskanta koostuu pääosin omakotitaloista ja muusta pienimittakaavaisesta rakentamisesta. Alueella on myös runsaasti viheralueita ja metsää. Ilveskadun kohderakennukset poikkeavat mittakaavaltaan, rakennustyypiltään ja yleisilmeeltään selvästi ympäröivästä rakennuskannasta. Kerrostalot muodostavat ympäristöönsä nähden korostuneen ja irrallisen kokonaisuuden, joka ei luontevasti liity alueen vallitsevaan kaupunkikuvaan.

Kuva 14. Ilveskatu 1 asuinkerrostalo tien toisella puolella.

7 KOHTEEN NYKYTILA, INVENTOINTI

Rakennusten nykytila dokumentoitiin 21.7.2026 kohdekäynnillä. Valokuvat kohdekäynniltä on esitetty liitteessä 2. Rakennuksen muutospiirustukset on esitetty liitteessä 3.

Ilveskatu 2, 4 ja 6 olivat kesällä 2026 jokseenkin alkuperäisessä kunnossa.

Asuinkiinteistöjen julkisivut ovat pääosin alkuperäisessä kunnossa huomioiden pienet muutostyöt. Kiinteistön betonielementit ovat tyydyttävässä kunnossa, päädyt ja ensimmäinen kerros on pesubetonia ja muuten julkisivu on harjattua betonielementtiä. Ikkunat ja ovet ovat vähintään tyydyttävässä kunnossa.

Rakennusten rakenteisiin ei ole tehty suuria muutoksia ja rakennukset olivat remonttihistorian mukaisia. Osa asuntojen ovista on uusittu vuosien varrella. Rappukäytävät ovat tyydyttävässä kunnossa, betoniseinät on maalattu siniseksi ja valkoiseksi ja rappuset ovat alkuperäistä mosaiikkibetonia.

Rakennusten ympärys on suurelta osin nurmikkoa, eikä suurempia puita ole tontilla. Kohteessa ei havaittu inventoinnin yhteydessä laajennuksia tai muita merkittäviä muutostöitä, jotka eivät olisi olleet tiedossa suunnitelmien perusteella.

7.1 Ilveskatu 2

Ilveskatu 2:ssa käytiin yleisissä tiloissa sekä jokaisessa eri huoneistotyypissä eli kahdessa eri asunnossa. Yhdessä yksiössä, jossa oli alkuperäiset eteisen kaapistot (A2) ja yhdessä kaksiossa, jossa oli uusitut kaapistot (A4). Kaikissa asunnoissa ei käyty.

Osassa asuinhuoneistoissa on jäljellä alkuperäiset kaapistot. Kaikki märkätilat on uusittu ja niissä on lattiamatto, seinäkaakelointi sekä puulautainen alakatto. Kaikki keittiöt on uusittu, eikä alkuperäisiä kalusteita ole jäljellä.

Kellarikerroksessa on yleisiä tiloja, joita on uusittu osin vuosien varrella. Käytävän yhteydessä on osa häkkivarastoista, käytävän alakatto on metallilevyä, joka on osin huonosti paikoillaan ja rakoilee. Kellarikerroksen lattia on maalattua betonia, jonka maalipinnoite on paikoin kulunut pois. Kellarikerroksen monissa tiloissa katossa on suoraan esillä kattovilla, joka on paikoin pahasti tummentunut ja huonokuntoinen. Sähköpääkeskuksessa on osin alkuperäiset sähkölaitteet ja osin uusitut. Kerhotilassa on puolipaneelia ja vaalea tapetti seinillä, muovimatto sekä akustiikka kattopaneeleita.

Kylmiö eikä alun perin pesutuvaksi tehdyt tilat ole käytössä. Vanhoissa pesutiloissa on maalatut betonipinnat ja sumennetut ikkunat. Väestönsuojassa on osa asuntojen kellarikomeroista. Pinnat ovat maalattua betonia. Pyörävarastossa on maalatut betoniseinät ja -lattiat ja katossa kattovillaa.

Sauna- ja pesutilat on saneerattu ja siistissä kunnossa, suihkutiloissa on kaakelointi seinissä ja lattiassa, alakatto on puulautaa. Saunassa on puupinnat ja kaakelilattia. Pukuhuoneiden seinät ovat puolipaneelia, katto lautaa ja lattiat kaakeloitu.

Asuinrakennuksen pohjoispuolella on roskakatos, pyykkiteline sekä mattojen tamppausteline. Ajotiet on hiekoitettu ja rakennuksen ympäri kulkee hiekoitettu kävelyväylä. Rakennuksen itäpuolella on huvimaja penkkeineen.

7.2 Ilveskatu 4

Ilveskatu 4 rakennuksessa käytiin yleisissä tiloissa sekä kahdessa eri asunnossa. Yhdessä kolmiossa (D42) ja yhdessä kaksiossa (D41), joissa molemmissa oli uusitut eteisen kaapistot. Kaikissa asunnoissa ei käyty.

Kaikissa käydyissä asunnoissa oli uusitut kaapistot. Kaikki märkätilat on uusittu ja niissä on lattiamatto, seinäkaakelointi sekä puulautainen alakatto. Kaikki keittiöt on uusittu, eikä alkuperäisiä kalusteita ole jäljellä. Keittiökaapistot ovat valkoiset. Lattiat ovat joko puulaminaattia tai muovimattoa.

Kellarikerroksessa on yleisiä tiloja, joita on uusittu osin vuosien varrella. Käytävän yhteydessä on osa häkkivarastoista, käytävän alakatto on metallilevyä, joka osin rakoilee. Kellarikerroksen lattia on maalattua betonia, jonka maalipinnoite on paikoin kulunut pois. Kellarikerroksen monissa tiloissa katossa on suoraan esillä kattovilla, joka on paikoin pahasti tummentunut ja huonokuntoinen. Sähköpääkeskuksessa on pääosin alkuperäiset sähkölaitteet.

Kylmiö on käytössä ja siellä oli käyntihetkellä 8 °C lämpötila. Kylmiössä on erilliset puiset kaapit asunnoittain, laudat ovat osin huonokuntoiset. Kellarikerroksen pohjoispäässä on talonvarasto, joka oli pesutupa vuoteen 1997 asti. Talonvarastossa on sekalaista tavaraa, pitkä pöytätaso ja hyllyjä. Pesutuvassa on lattialaatoitus, maalatutu betoniseinät sekä akustiikkalevyä katossa. Pyörävarastossa on maalatut betoniseinät ja -lattiat ja kattossa kattovillaa.

Sauna- ja pesutilat on saneerattu ja siistissä kunnossa, suihkutiloissa on kaakelointi seinissä ja lattiassa, alakatto on puulautaa. Saunassa on puupinnat ja kaakelilattia. Pukuhuoneiden seinät ovat puolipaneelia, katto lautaa ja lattiat kaakeloitu.

Asuinrakennuksen länsipuolella on roskakatos, matontamppausteline ja lipputanko. Ajotiet on hiekoitettu. Rakennuksen pohjoispuolella on huvimaja penkkeineen ja eteläpuolella pihakeinu, pensaikkoa ja pyykkitelineitä. Itäpuolella on nurmikkoa.

7.3 Ilveskatu 6

Ilveskatu 6:ssa käytiin yleisissä tiloissa sekä kahdessa eri asunnossa. Yhdessä yksiössä (E47), yhdessä kolmiossa (F59) ja yhdessä kaksiossa (F60).

Kaikissa Ilveskatu 6:n käydyissä asunnoissa oli uusitut kaapistot. Kaikki märkätilat on uusittu ja niissä on lattiamatto, seinäkaakelointi sekä puulautainen alakatto. Kaikki keittiöt on uusittu, eikä alkuperäisiä kalusteita ole jäljellä. Keittiökaapistot ovat valkoiset. Lattiat ovat joko puulaminaattia tai muovimattoa.

Kellarikerroksessa on yleisiä tiloja, joita on uusittu osin vuosien varrella. Käytävän yhteydessä on osa häkkivarastoista, käytävän alakatto on metallilevyä, joka osin rakoilee. Alakaton rakoihin on työnnetty roskia. Kellarikerroksen lattia on maalattua betonia, jonka maalipinnoite on paikoin kulunut pois ja huonokuntoinen. Kellarikerroksen monissa tiloissa katossa on suoraan esillä kattovilla, joka on paikoin pahasti tummentunut ja huonokuntoinen. Sähköpääkeskuksessa on osin alkuperäiset ja osin uusitut sähkölaitteet. Kellarikerroksen pohjoispäässä on kuntosali, jossa on maalatut betoniseinät, katossa akustiikkalevyä ja lattialla pehmustettua levyä.

Kylmiö ei ole käytössä. Kylmiössä on erilliset puiset kaapit asunnoittain, laudat ovat osin huonokuntoiset. Pyörävarastossa on maalatut betoniseinät ja -lattiat ja katossa kattovillaa.

Sauna- ja pesutilat on saneerattu ja siistissä kunnossa, suihkutiloissa on kaakelointi seinissä ja lattiassa, alakatto on puulautaa. Saunassa on puupinnat ja kaakelilattia. Pukuhuoneiden seinät ovat puolipaneelia, katto lautaa ja lattiat kaakeloitu.

Asuinrakennuksen länsipuolella on roskakatos, matontamppausteline ja parkkipaikka. Ajotiet on hiekoitettu. Rakennuksen pohjoispuolella on puistoalue leikkipaikkoineen ja itäpuolella pihakeinu, pensaikkoa ja pyykkitelineitä.

8 YHTEENVETO

Lahden Rautakankareella Ilveskadulla sijaitsevat kolme asuinkerrostaloa (Ilveskatu 2, 4 ja 6) muodostavat vuonna 1976 rakennetun, 66 asunnon kokonaisuuden. Talot ovat olleet asuinkäytössä koko historiansa.

Arkkitehti Jorma Vuorelman suunnittelemassa Ilveskatu 2:ssa on 24 asuntoa sekä Ilveskatu 4:ssä ja 6:ssa kummassakin 21 asuntoa. Talot ovat kolmikerroksisia asuinkerrosten osalta, ja niissä on pohjakerroksissa yhteiskäytössä olevia ja teknisiä tiloja. Betonirunko, betonisandwich-elementtijulkisivut, ulkonevat parvekkeet ja loivat harjakatot kuvaavat ajan teollista asuntorakentamista. Rakennukset sijaitsevat metsäisen rinteen ja puistoalueen vieressä, lähellä Vesijärveä. Talot ovat 1970-luvun elementtirakentamisen, käytännöllisten pohjaratkaisujen ja vähäeleisen modernismin tyypillisiä edustajia.

Rakennuksiin on tehty pieniä saneeraustöitä. Vuonna 1997 uusittiin muun muassa asuntojen keittiöitä ja märkätiloja sekä putkistoja. Vuonna 2001 uusittiin vesikatot, saunaosastot, parvekkeet ja julkisivut; ikkunoiden uusiminen toteutettiin kohdehavaintojen perusteella vuoteen 2014.

Nyt tehdyssä inventoinnissa julkisivujen betonielementit, ikkunat, ovet ja porrashuoneet arvioitiin vähintään tyydyttävään kuntoon. Käydyissä asunnoissa keittiöt ja märkätilat oli uusittu, mutta osassa oli vielä alkuperäisiä kaapistoja. Kellaritiloissa havaittiin kuluneita pintoja, rakoilevia alakattoja ja paikoin tummentuneita, huonokuntoisia kattovilloja. Saunatilat olivat saneerattuja.

Rakennusten käyttö ja pääpiirteinen pohjaratkaisu ovat säilyneet. Kokonaisuus havainnollistaa Rautakankareen rakentumista 1970-luvulla. Talot muodostavat oman yhtenäisen ryhmänsä, mutta niiden mittakaava ja yleisilme erottuvat ympäröivästä, pääosin pienimittakaavaisesta rakennuskannasta.

9 LÄHTEET

Alkuopetuksen Opettajain Liitto ry. Korpikoti. Saatavilla: https://alkuopetus.fi/korpikoti [Viitattu 22.7.2026].

Hannula, P. & Salonen, M. 2007. Rakennukset kertovat – perustietoa asukkaille. Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helka. Saatavilla: Rakennukset kertovat – perustietoa asukkaille. [Viitattu 15.7.2026].

Käyhkö, K. 2023. 1970-luvun kerrostalot – hyvät ja huonot puolet sekä riskit. Rakennukset.fi. Saatavilla: https://www.rakennukset.fi/rakennukset/1970-luvun-kerrostalo/. [Viitattu 20.7.2026].

Lahden museot. Rautakankare. Saatavilla: https://lahdenmuseot.finna.fi/Search/Results?lookfor=rautakankare&type=AllFields&limit=20&sort=relevance [Viitattu 16.7.2026].

Maanmittauslaitos. *Paikkatietoikkuna*. Saatavilla: https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/ [Viitattu 13.7.2026].

Maanmittauslaitos. *Vanhatkartat.fi*. Saatavilla: https://vanhatkartat.fi/#14/61.06615/28.23502 [Viitattu 21.5.2026].

Niskanen, R. 2008. Pop – rauha – rakkaus. Jorma Vuorelma – Lahden elementtikauden suunnittelija. Lahti: Esa Print Oy.

Niskanen, R. 2012a. Moderni teollisuusrakentaminen: Lahden Metsä-Pietilän teollisuusalue ja sen suojelukysymykset. Teoksessa: *Tekniikan vaiheita*, 2/2012. Saatavilla: [verkko-osoite] [Viitattu 14.7.2026].

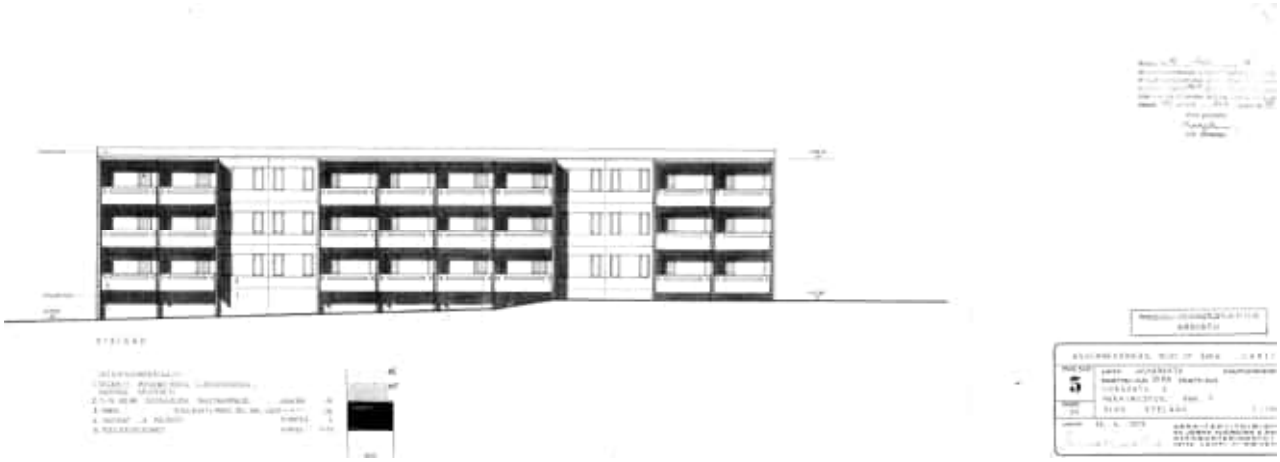
Niskanen, R. 2012b. *Selvitys Lahden sodanjälkeisestä rakennusperinnöstä*. Lahden historiallisen museon julkaisuja 3. Lahti: Lahden historiallinen museo. Saatavilla: https://www.finna.fi/Record/lastu.407405 [Viitattu 15.7.2026].

Pallaskatu 2. Historia. Saatavilla: https://www.pallaskatukaksi.fi/historia/ [Viitattu 16.7.2026].

Rekola, T. 2024. *Päijät-Hämeen kulttuuriympäristöselvitys 2024 (MARY 2).* Lahden museot. Saatavilla: Päijät-Hämeen kulttuuriympäristöselvitys [Viitattu 14.7.2026].

Yle. 2016. *Arkkitehti Jorma Vuorelman kädenjälki näkyy vahvasti Lahdessa*. Saatavilla: Yle Uutiset [Viitattu 15.7.2026].

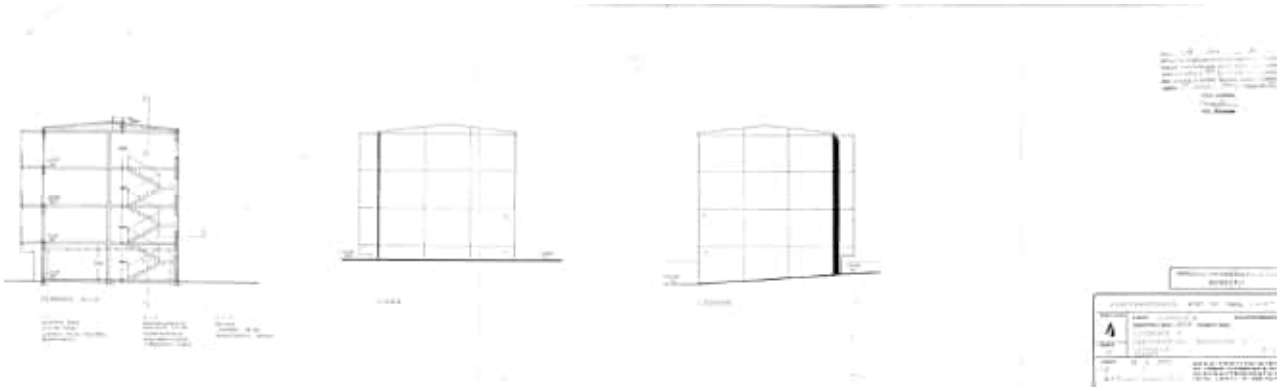
Alkuperäiset piirustukset, Ilveskatu 2

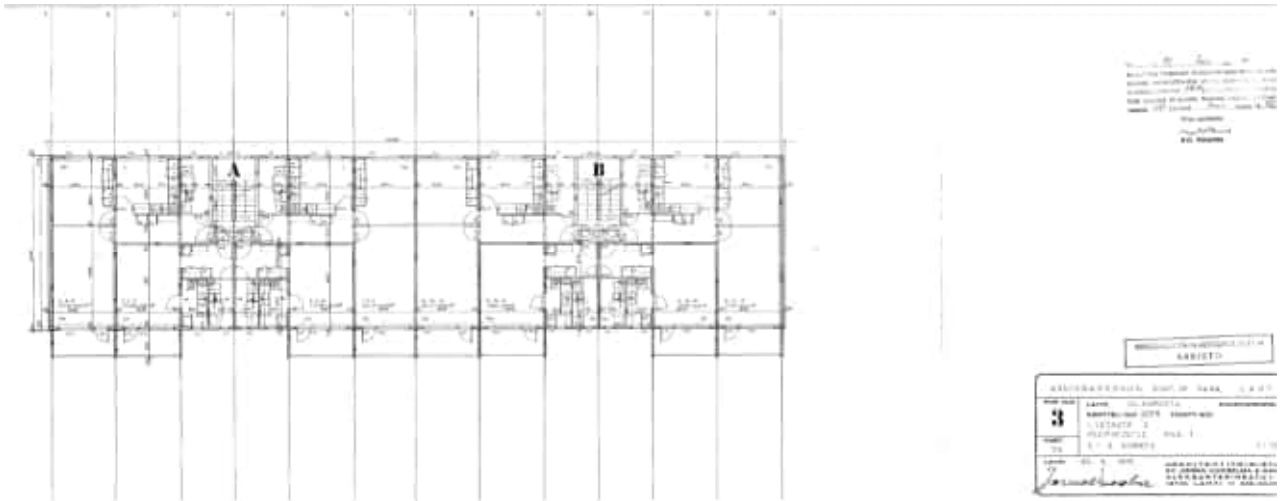
Kuva 1. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, julkisivu etelään.

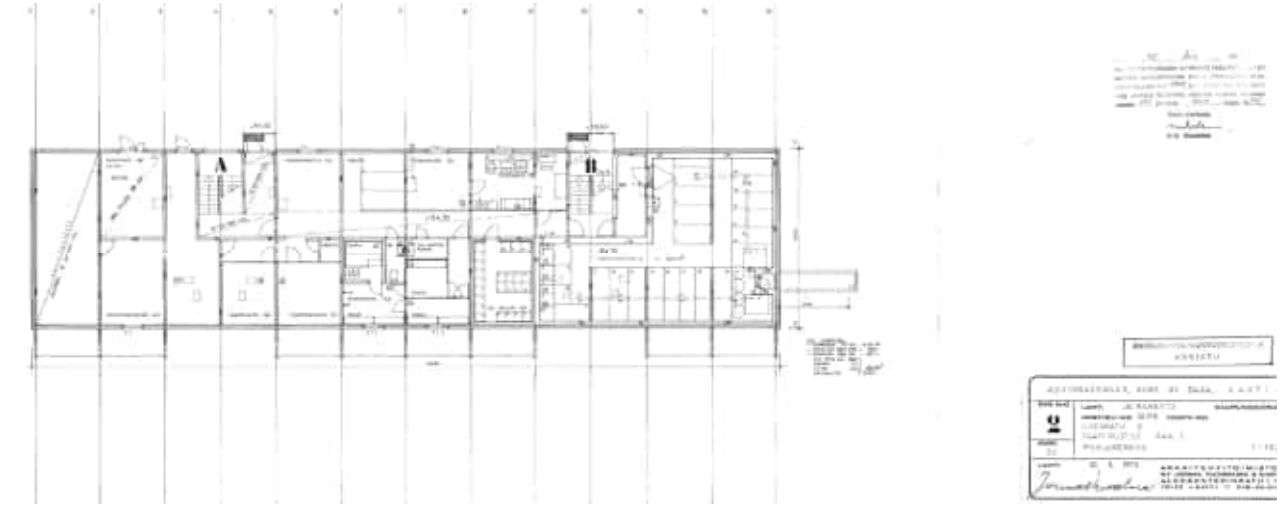
Kuva 2. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, julkisivu pohjoiseen.

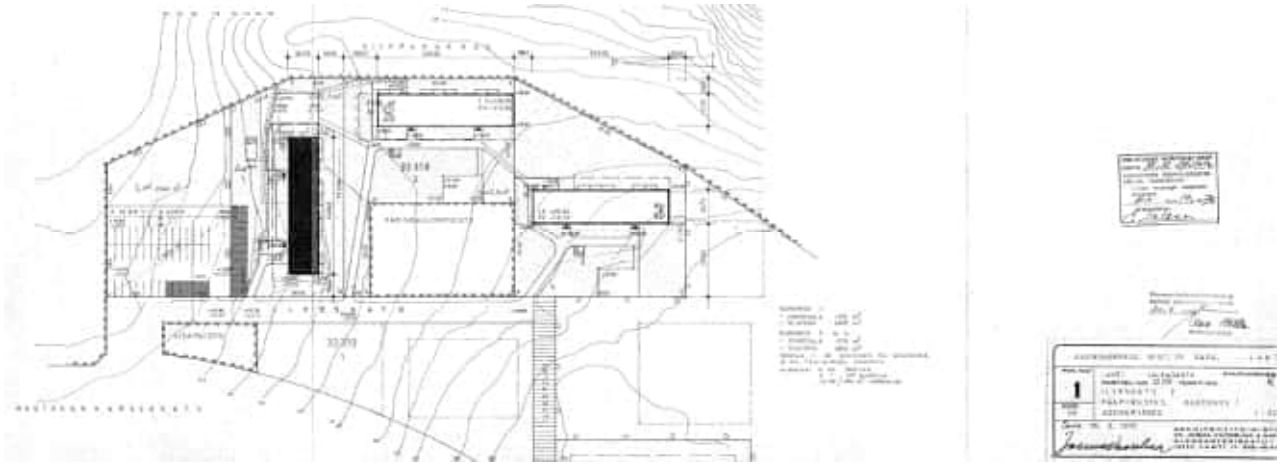
Kuva 3. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, julkisivut itään ja länteen sekä leikkauskuva.

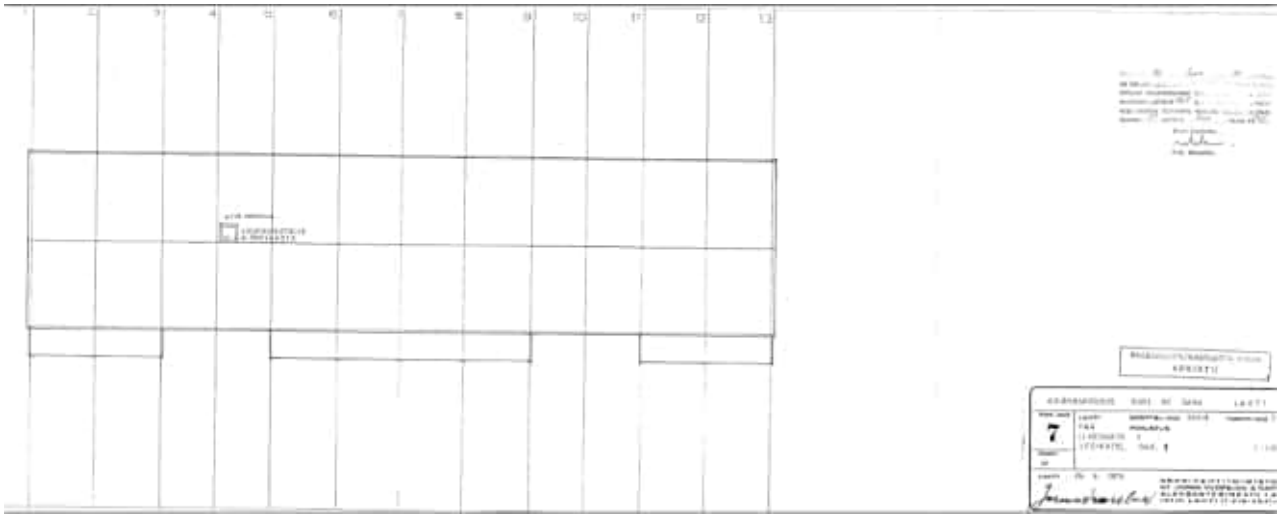
Kuva 4. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, pohjapiirustus 1–3 krs.

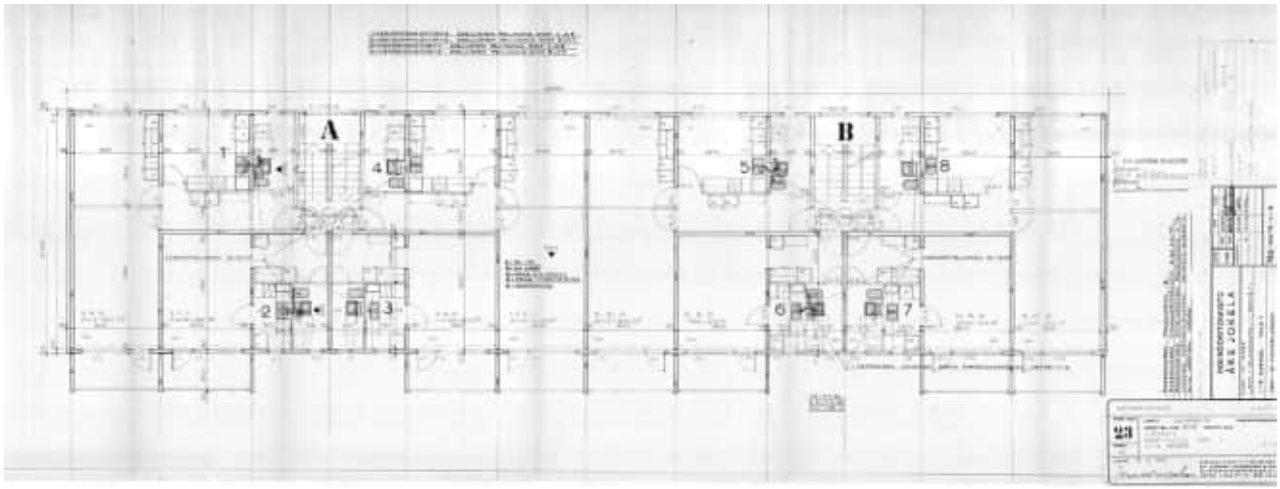
Kuva 5. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, pohjapiirustus pohjakerros.

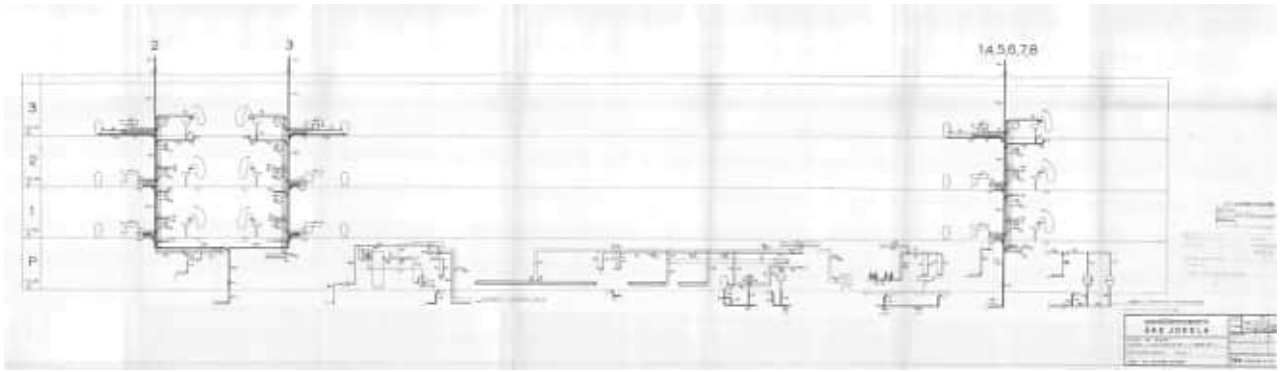
Kuva 6. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, asemapiirustus.

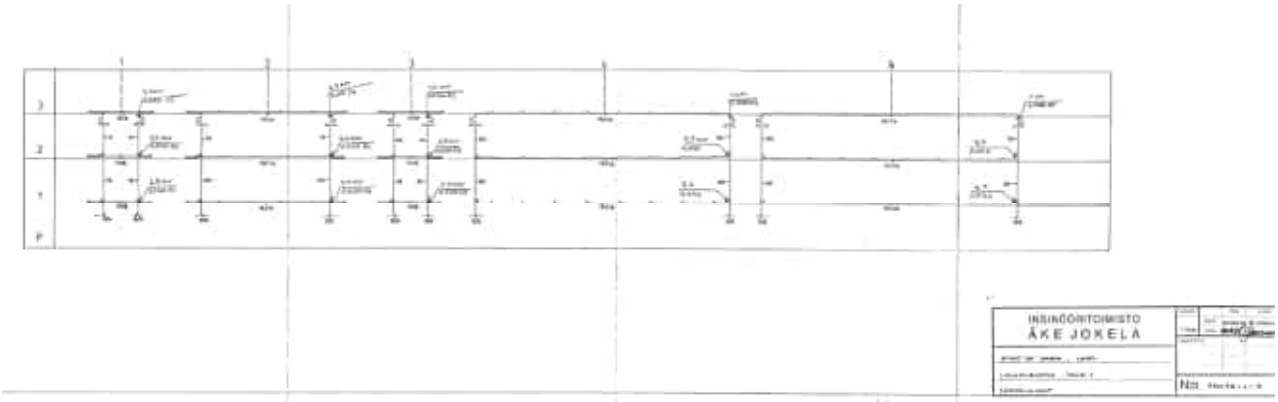
Kuva 7. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, vesikattokuva.

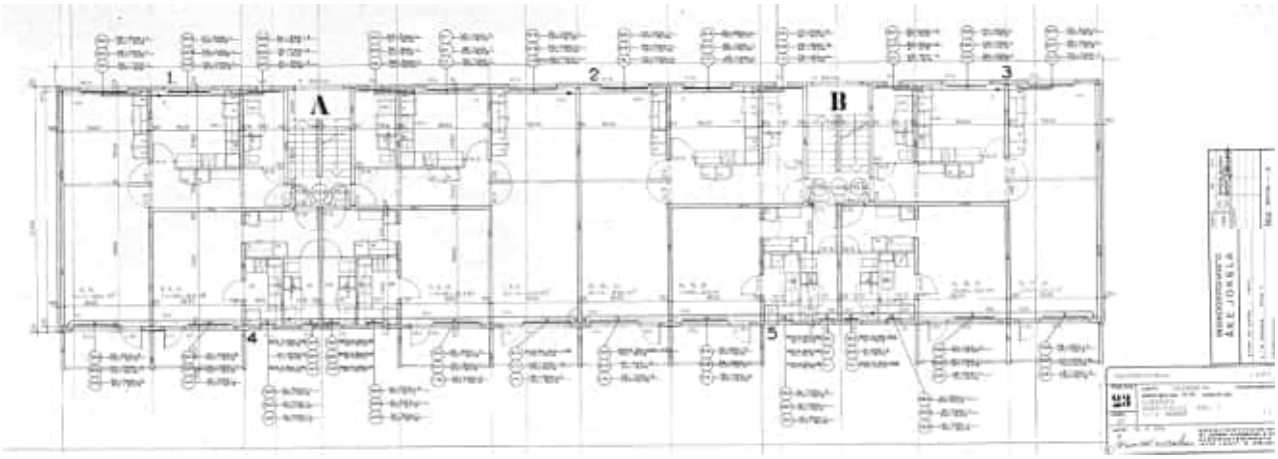
Kuva 8. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, 1.–3. kerros.

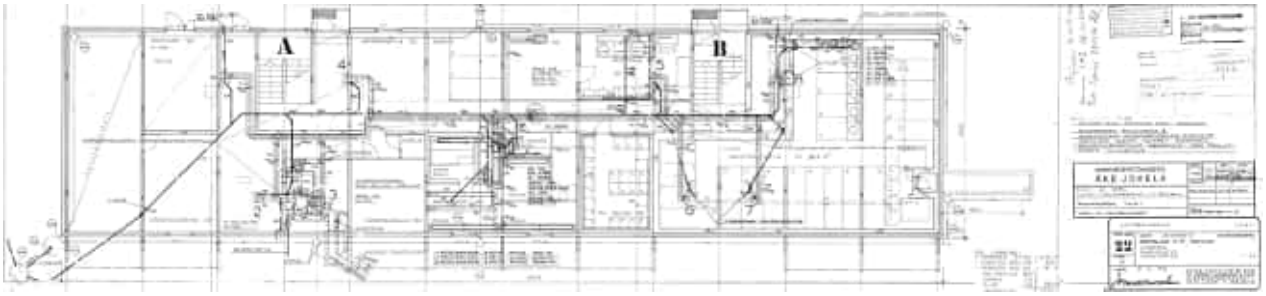
Kuva 9. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, linjapiirustus vesi- ja viemärijohdot.

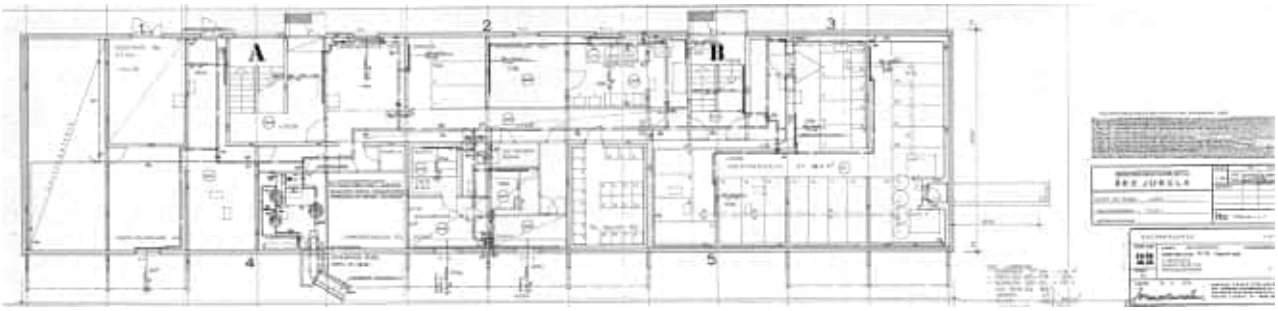
Kuva 10. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, linjapiirustus lämpöjohdot.

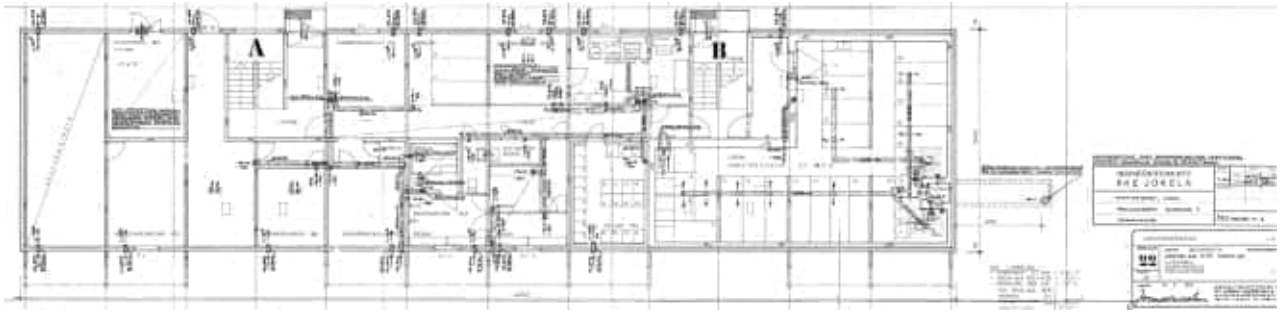
Kuva 11. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, lämpöjohdot 1–3 krs.

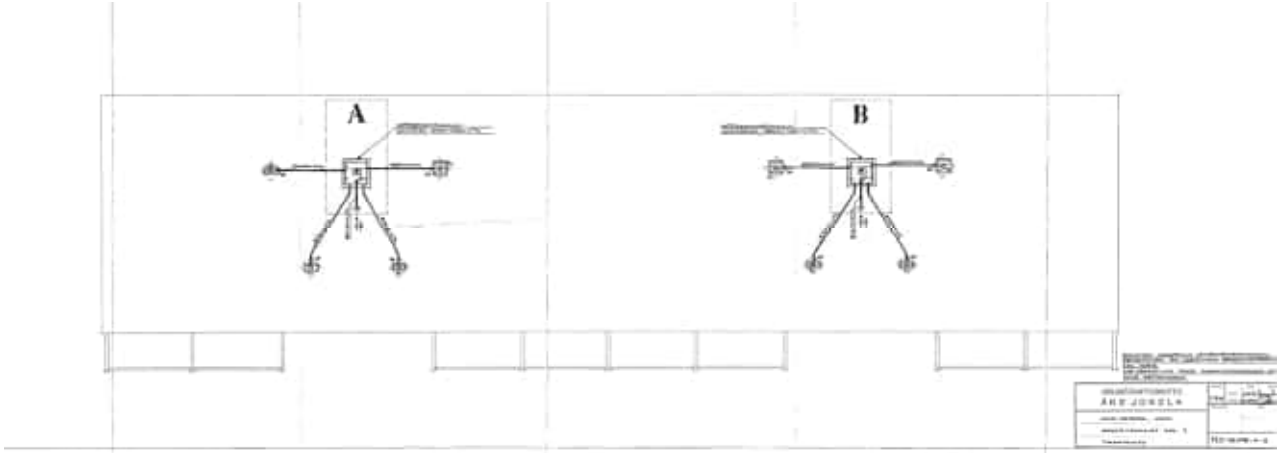
Kuva 12. Åke Jokelan suunnitelma vuodelta 1975, vesi- ja viemärijohdot pohjakerros.

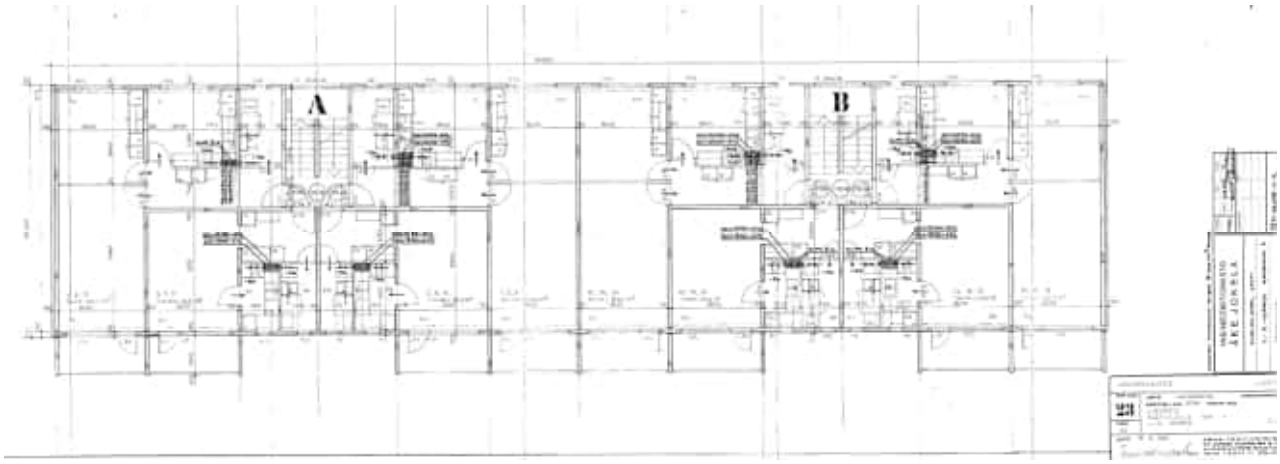
Kuva 13. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, lämpöjohdot pohjakerros.

Kuva 14. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, ilmanvaihto pohjakerros.

Kuva 15. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, ilmanvaihto vesikatto.

Kuva 16. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, ilmanvaihto 1–3 krs.

Kuva 17. Insinööritoimisto Reijo Puolanne ja K:nit rakennesuunnitelma.

Kuva 18. Insinööritoimisto Reijo Puolanne ja K:nit rakennesuunnitelma.

VALOKUVAT NYKYTILANTEESTA, Ilveskatu 2

Nykytilannekartoitus on tehty 21.7.2026 ja 19.8.2026.

1.1 Pihapiiri

Kuva 1. Etupihan infotaulu.

Kuva 2. Pohjoispihan roskakatos.

Kuva 3. Pohjoispuolen ajotietä ja parkkipaikka.

Kuva 4. Pyykkiteline rakennuksen pohjoispuolella.

Kuva 5. Huvimaja rakennuksen itäpuolella.

Kuva 6. Sisäpihan ajotie.

1.2 Julkisivu

Kuva 7. Pohjois- ja länsijulkisivua.

Kuva 8. A-rapun sisäänkäynti.

Kuva 9. B-rapun sisäänkäynti.

Kuva 10. Itäpäädyn julkisivu.

Kuva 11. Sisäpihan eteläpäädyn julkisivua.

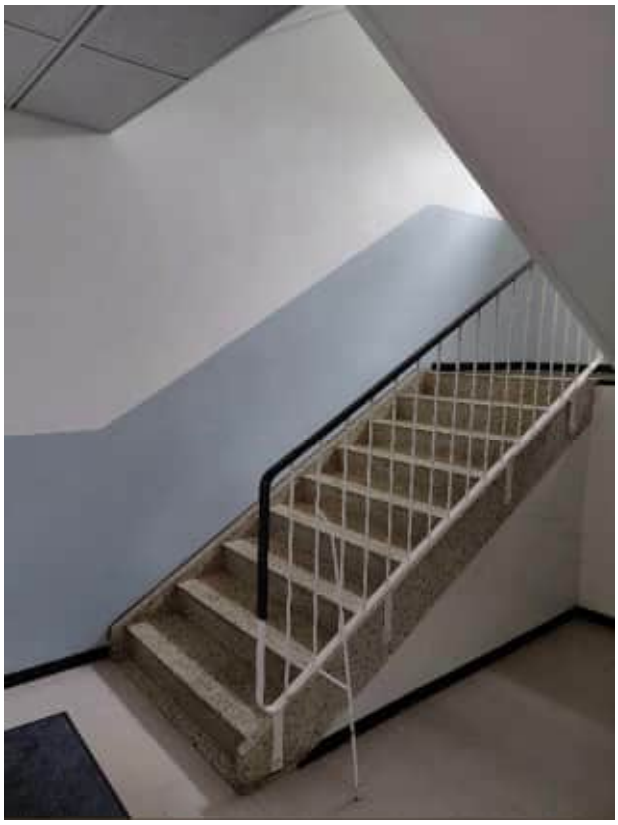
1.3 Rappukäytävät ja pohjakerros

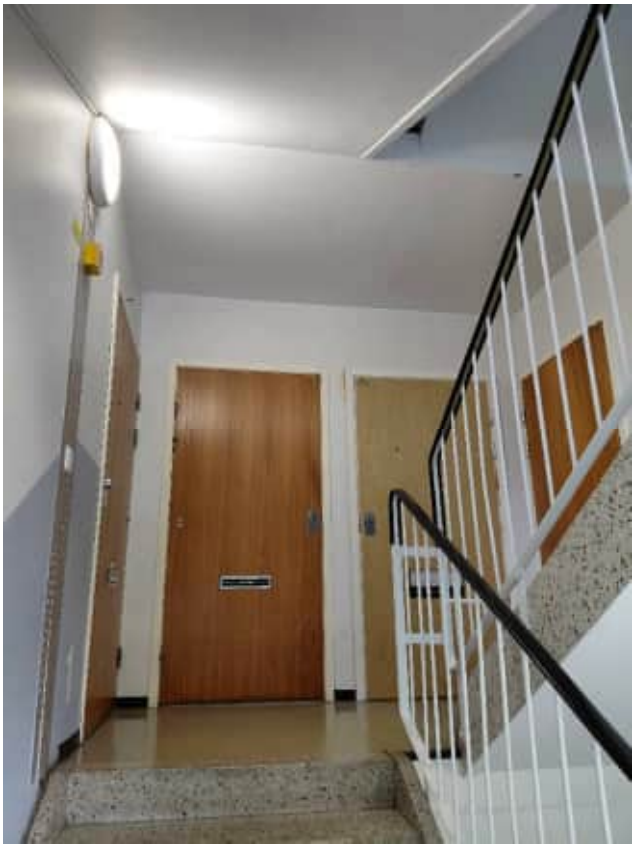
Kuva 12. A-rapun eteistilaa.

Kuva 13. A-rapun eteistilaa.

Kuva 14. A-rapun rappukäytävää.

Kuva 15. B-rapun rappukäytävää.

Kuva 16. B-rapun eteistilaa.

Kuva 17. Kellarikerroksen käytävän kattolevyt ovat osin huonosti kiinni ja rakoilevat.

Kuva 18. Kellarikerroksen kattovilla on osin hyvin likaantunut.

Kuva 19. Kellarikerroksen urheiluvälinevarastossa on sekalaisia tavaroita.

Kuva 20. Sauna- ja pukuhuonetilat on uusittu ja hyväkuntoiset.

Kuva 21. Sauna- ja pukuhuonetilat on uusittu ja hyväkuntoiset.

Kuva 22. Sauna- ja pukuhuonetilat on uusittu ja hyväkuntoiset.

Kuva 23. Vesijohtojen eristeet ovat osin huonokuntoiset.

Kuva 24. Kellarikerroksen tummunutta kattovillaa.

Kuva 25. Sähköpääkeskuksessa on osin uusittuja ja osin alkuperäisiä laitteistoja.

Kuva 26. Lämmönjakohuoneen kaukolämpölaitteisto on yhdistetty Ilveskatu 4 ja 6 rakennusten lämmitykseen.

Kuva 27. Sähköpääkeskuksessa on osin uusittuja ja osin alkuperäisiä laitteistoja.

Kuva 28. Kerhohuoneessa on muovimatto ja puolipaneeli seinillä.

1.4 Asunnot

Kuva 29. Asuntojen keittiöt on uusittu 1997.

Kuva 30. Asuntojen keittiöt on uusittu 1997.

Kuva 31. Asuntojen uusitut sähkökaapit.

Kuva 32. Asuntojen ikkunoissa on karmiventtiilit.

Kuva 33. Osassa asunnoista on alkuperäiset kaapistot.

Kuva 34. Märkätilojen rättipatteri ja mahdollisesti alkuperäinen kaappi.

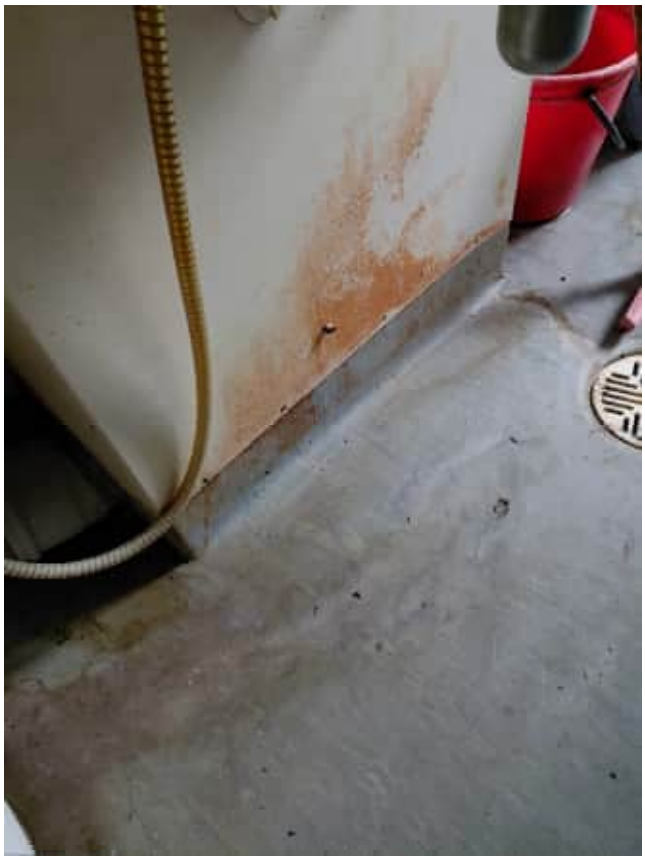
Kuva 35. Osan asuntojen märkätilojen lämmmityspatterien pinnoite irtoilee.

Kuva 36. Osassa asunnoista oli laminaattia ja märkätilassa lattiamatto.

Kuva 37. Osassa asunnoista on lattiamatto eteisessä ja olohuoneessa.

Kuva 38. Osa asuntojen märkätilojen pinnoista ovat huonokuntoisia.

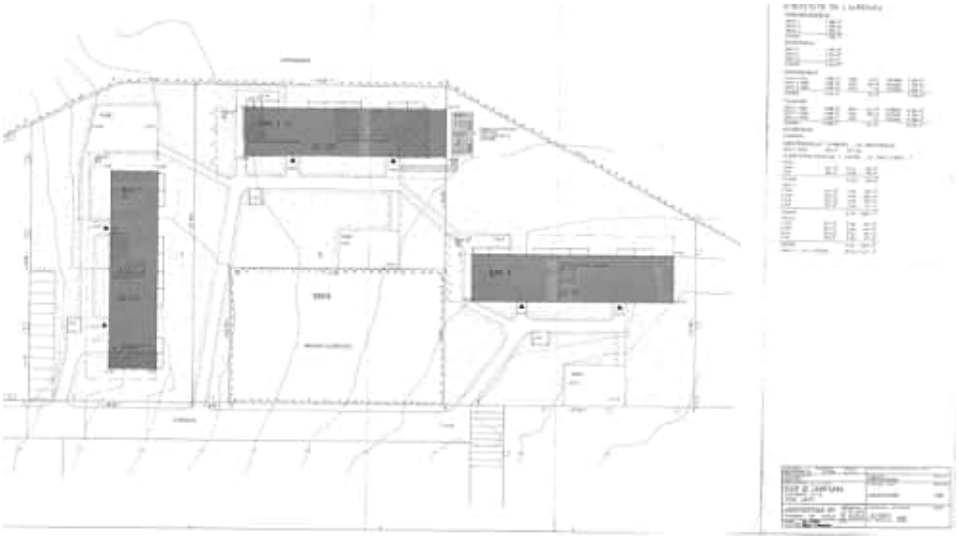
Kuva 39. Osa pistorasioista ei ole maadoitettuja.

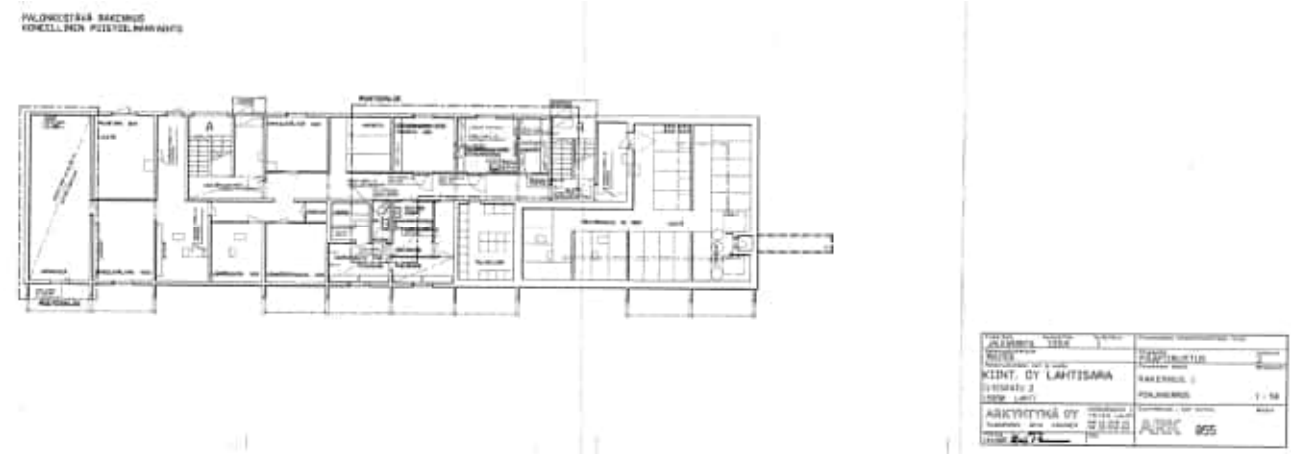
Kuva 40. Kaikki parvekkeet on uusittu ovia myöten.

LIITE 3

Muutospiirustukset, Ilveskatu 2

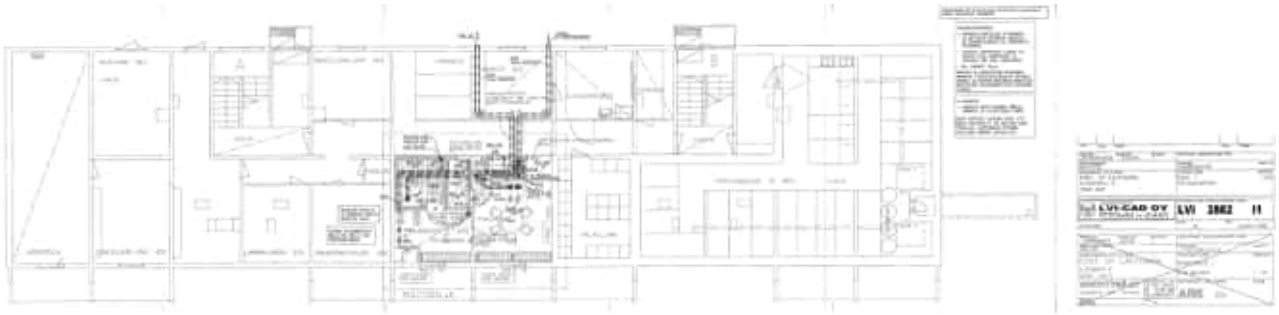
Kuva 1. Vuoden 1997 pihan muutospiirustus.

Kuva 2. Vuoden 1997 pohjakerroksen tilojen muutospiirustus.

Kuva 3. Eteläjulkisivun muutospiirustus vuonna 1997.

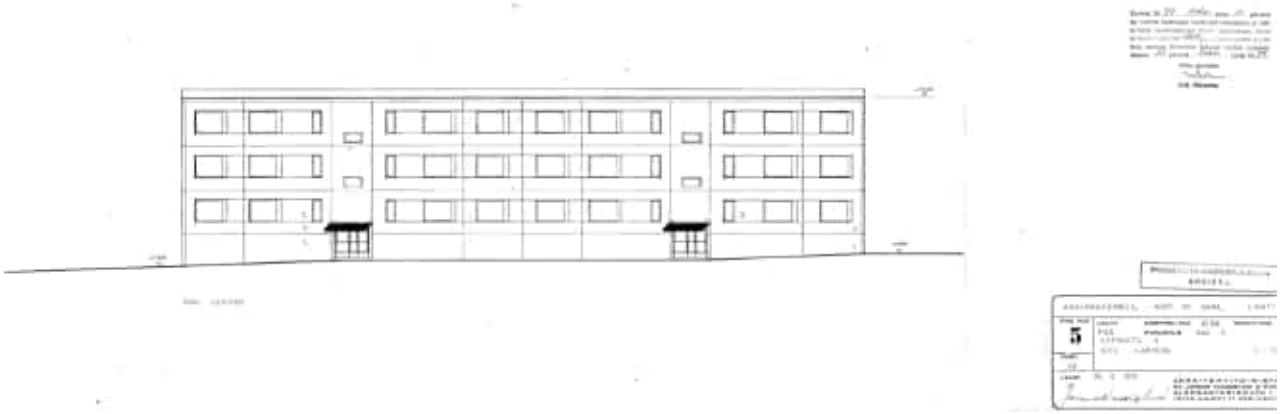
Kuva 4. Ilmanvaihdon ja sauna-, pesu- ja pukutilojen uudistamisen muutospiirustus pohjakerroksessa vuonna 2001.

Kuva 5. Pohjoisjulkisivun muutospiirustus vuonna 2001.

LIITE 4

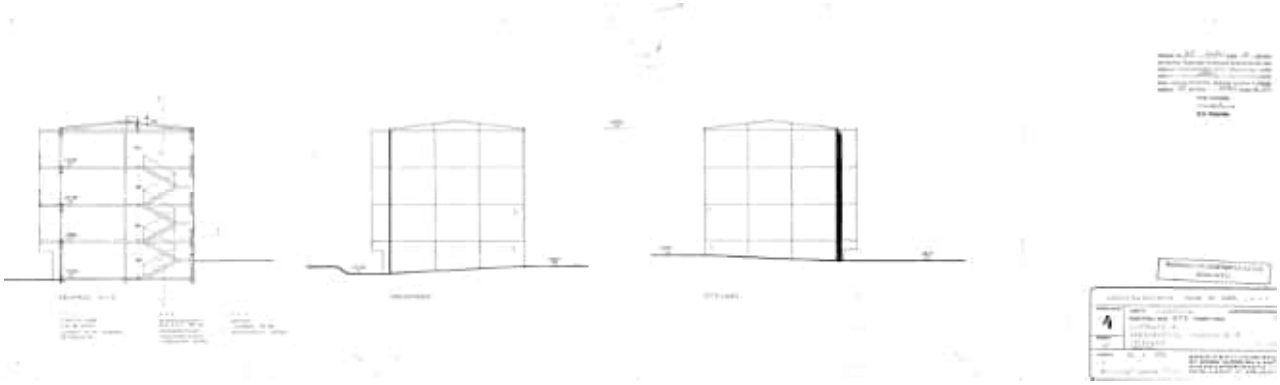
Alkuperäiset piirustukset, Ilveskatu 4

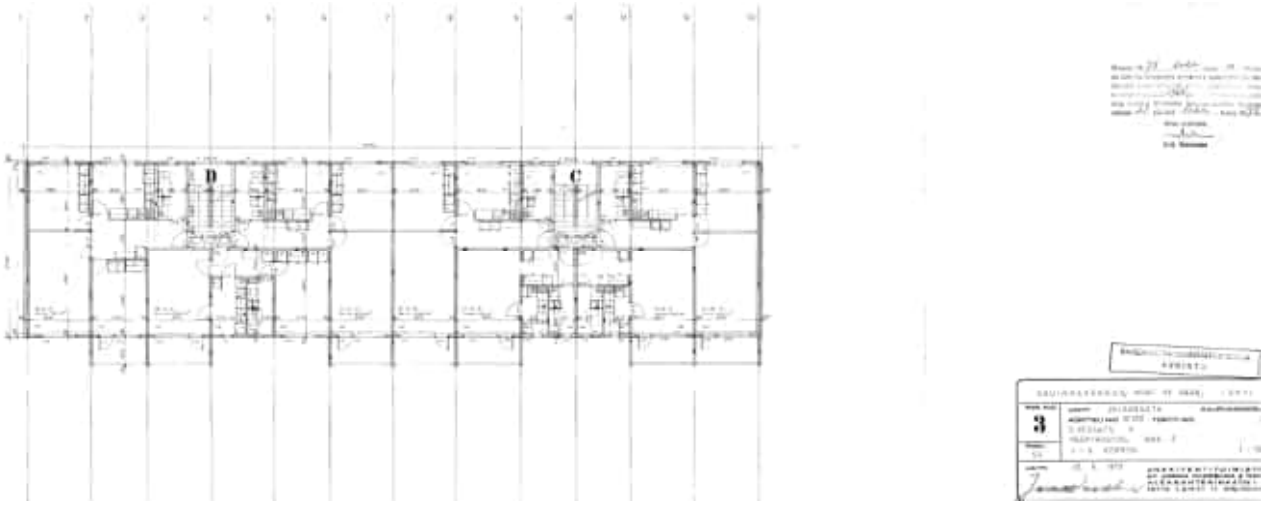
Kuva 1. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, julkisivu länteen.

Kuva 2. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, julkisivu itään.

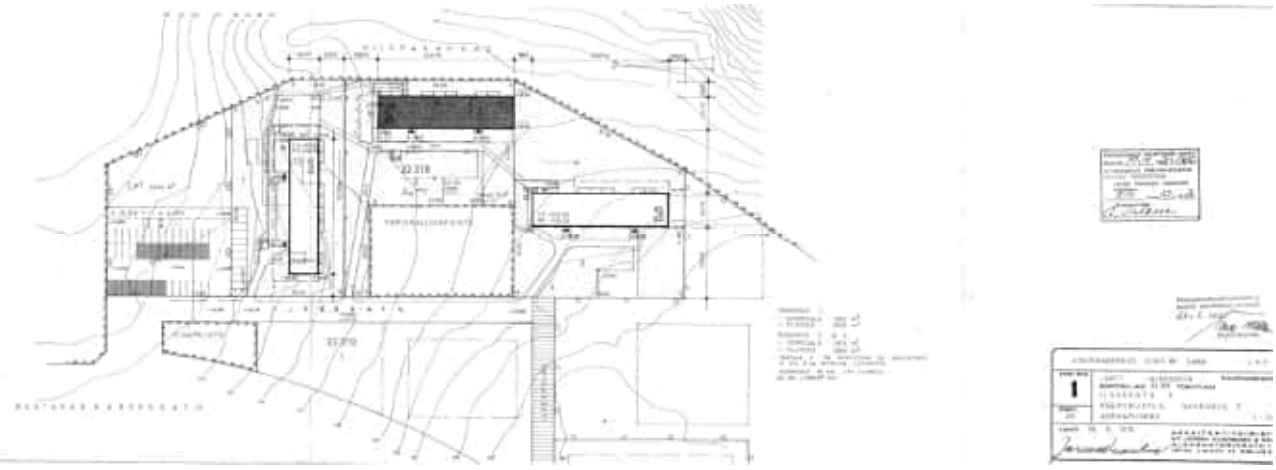
Kuva 3. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, julkisivut pohjoiseen ja etelään sekä leikkauskuva.

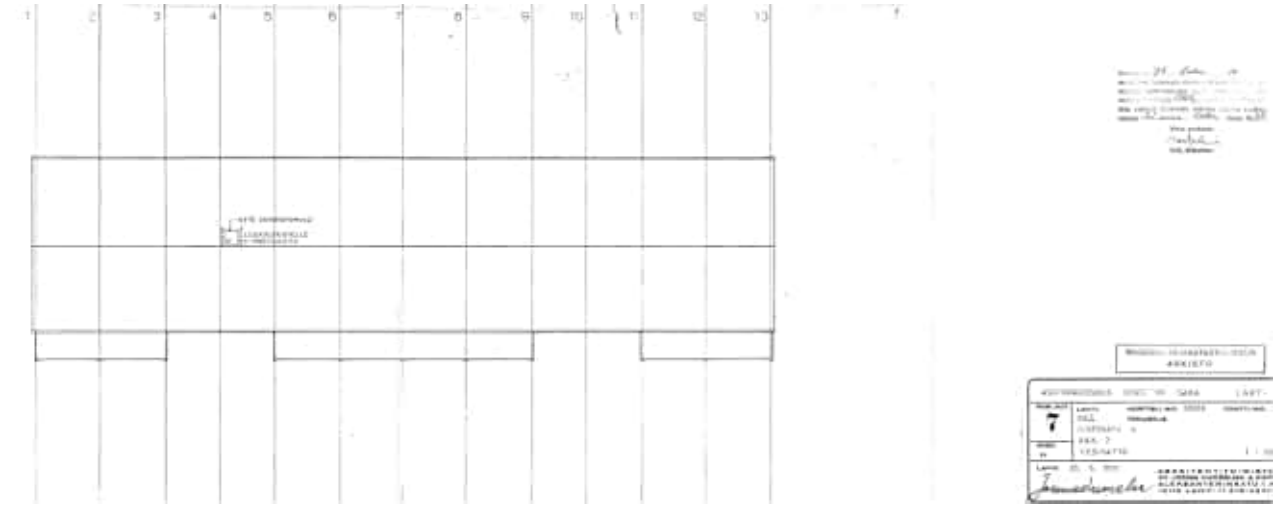
Kuva 4. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, pohjapiirustus 1–3 krs.

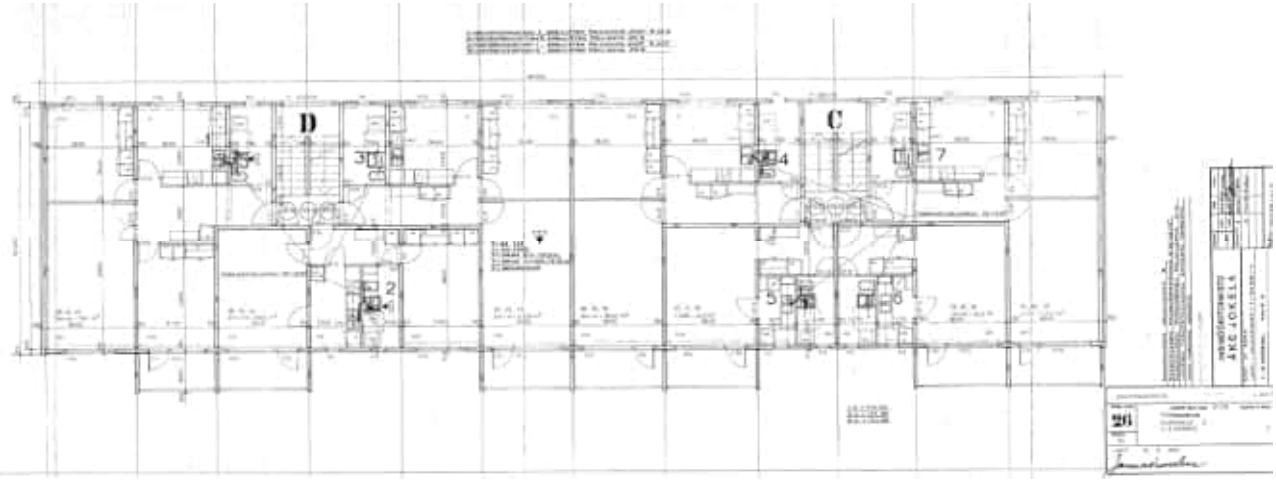
Kuva 5. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, pohjapiirustus pohjakerros.

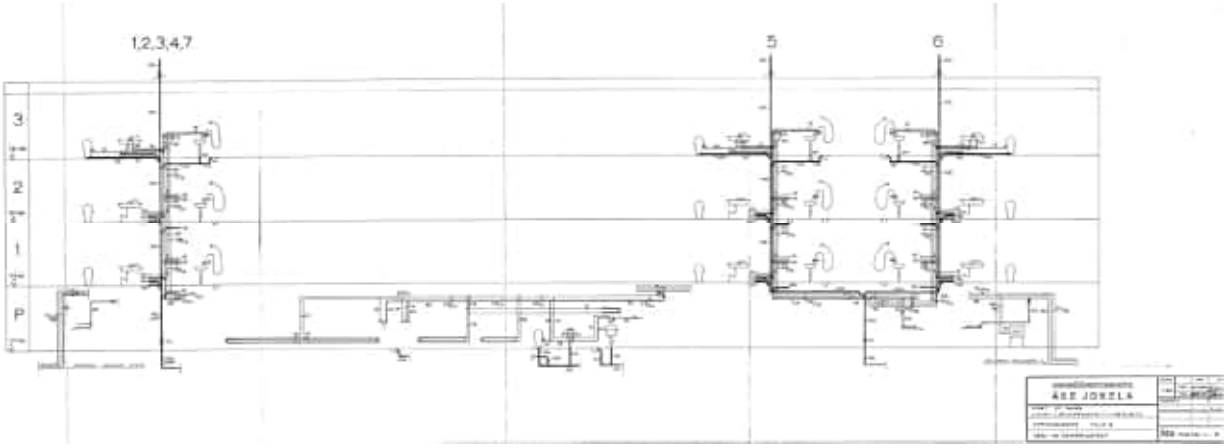
Kuva 6. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, asemapiirustus.

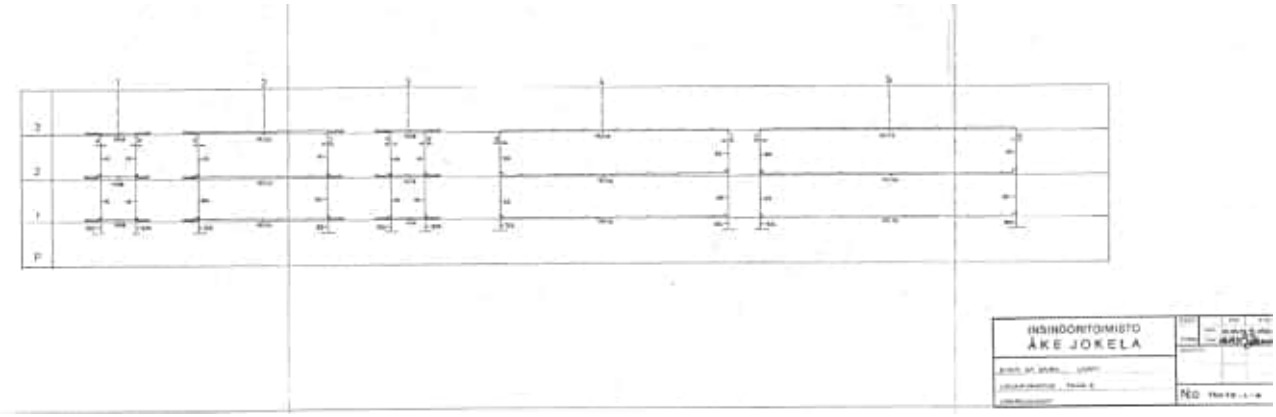
Kuva 7. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, vesikattokuva.

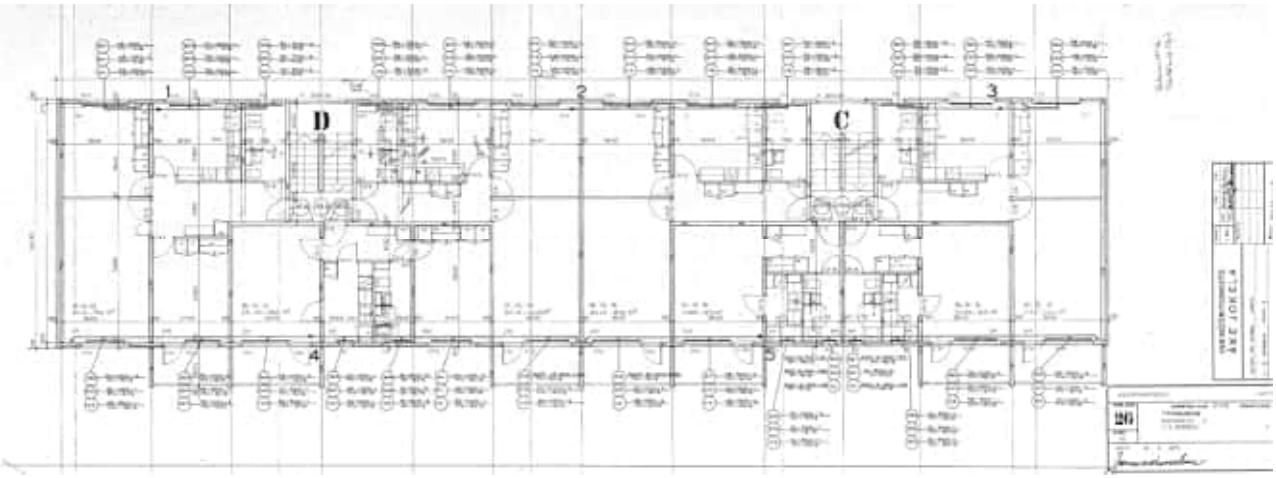
Kuva 8. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, 1.–3. kerros.

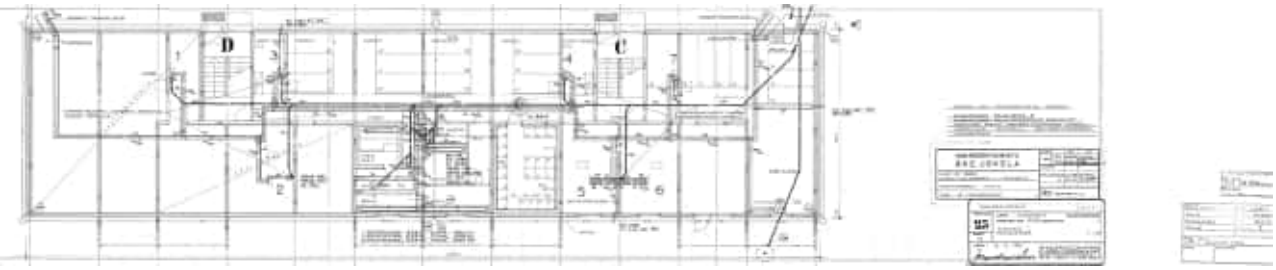
Kuva 9. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, linjapiirustus vesi- ja viemärijohdot.

Kuva 10. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, linjapiirustus lämpöjohdot.

Kuva 11. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, lämpöjohdot 1–3 krs.

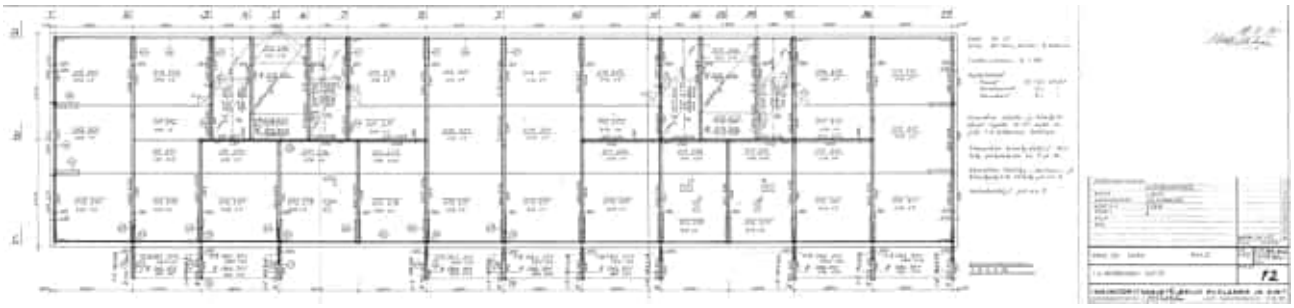
Kuva 12. Åke Jokelan suunnitelma vuodelta 1975, vesi- ja viemärijohdot pohjakerros.

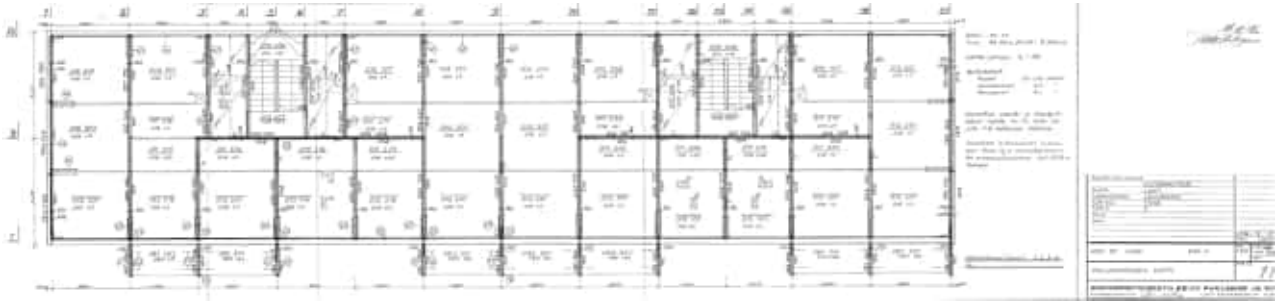
Kuva 13. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, ilmanvaihto pohjakerros.

Kuva 14. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, vesi- ja viemärijohdot vesikatto.

Kuva 15. Insinööritoimisto Reijo Puolanne ja K:nit rakennesuunnitelma.

Kuva 16. Insinööritoimisto Reijo Puolanne ja K:nit rakennesuunnitelma.

LIITE 5

VALOKUVAT NYKYTILANTEESTA, Ilveskatu 4

Nykytilannekartoitus on tehty 21.7.2026 ja 19.8.2026.

1.1 Pihapiiri

Kuva 1. Länsipuolen pihan roskakatos.

Kuva 2. Pihan ajotietä ja huvimaja.

Kuva 3. Eteläpuolen pyykkitelineitä.

Kuva 4. Eteläpuolen keinu ja pensaikkoa.

Kuva 5. Sisäpihaa.

1.2 Julkisivu

Kuva 6. Länsipuolen julkisivu.

Kuva 7. D-rapun sisäänkäynti.

Kuva 8. C-rapun sisäänkäynti.

Kuva 9. Eteläpäädyn julkisivu.

Kuva 10. Itäpuolen julkisivu.

Kuva 11. Pohjoispäädyn julkisivu.

1.3 Rappukäytävät ja pohjakerros

Kuva 12. D-rapun eteistilaa.

Kuva 13. D-rapun rappukäytävä pohjakerrokseen.

Kuva 14. D-rapun rappukäytävää.

Kuva 15. Kellarikerroksen pesulatiloissa on laattalattia ja maalatut betoniseinät.

Kuva 16. Kellarikerroksen pesulatiloja.

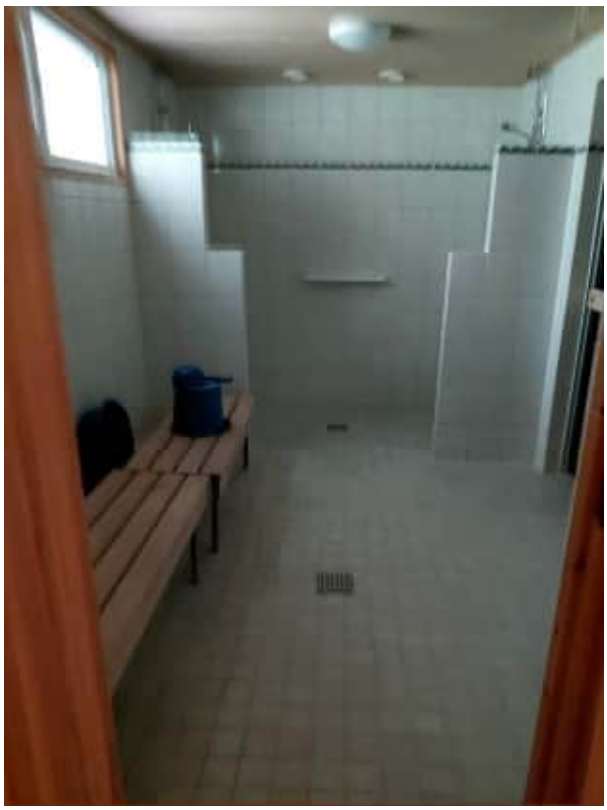
Kuva 17. Kuivaushuoneessa on muovimatto ja laudoitettu katto.

Kuva 18. Sauna- ja pukuhuonetilat on uusittu ja hyväkuntoiset.

Kuva 19. Sauna- ja pukuhuonetilat on uusittu ja hyväkuntoiset.

Kuva 20. Sauna- ja pukuhuonetilat on uusittu ja hyväkuntoiset.

Kuva 21. Kellarikerroksen tummunutta kattovillaa.

Kuva 22. Sähköpääkeskuksessa on pääosin alkuperäisiä laitteistoja.

Kuva 23. Kellarikerroksen kattovilla on osin vaurioitunut.

Kuva 24. Talonvarasto on uusittu 1997.

Kuva 25. Urheiluvälinevarastossa on tummunutta kattovillaa, seinät ja lattiat ovat maalattua betonia.

Kuva 26. Kellarikerroksen betonimaali on kulunut ja lattia osin huonohkossa kunnossa.

Kuva 27. Talonvarasto on uusittu 1997.

1.4 Asunnot

Kuva 28. Asuntojen keittiöt on uusittu 1997.

Kuva 29. Asuntojen keittiöt on uusittu 1997.

Kuva 30. Asuntojen uusitut sähkökaapit.

Kuva 31. Asuntojen ikkunat on uusittu 2014.

Kuva 32. Missään käydyissä asunnoissa ei ollut alkuperäisiä kaapistoja jäljellä.

Kuva 33. Märkätilojen rättipatteri ja mahdollisesti alkuperäinen kaappi.

Kuva 34. Märkätiloissa on seinäkaakelit ja 1997 uusitut vesikalusteet.

Kuva 35. Osassa asunnoista oli puulaminaattilattia.

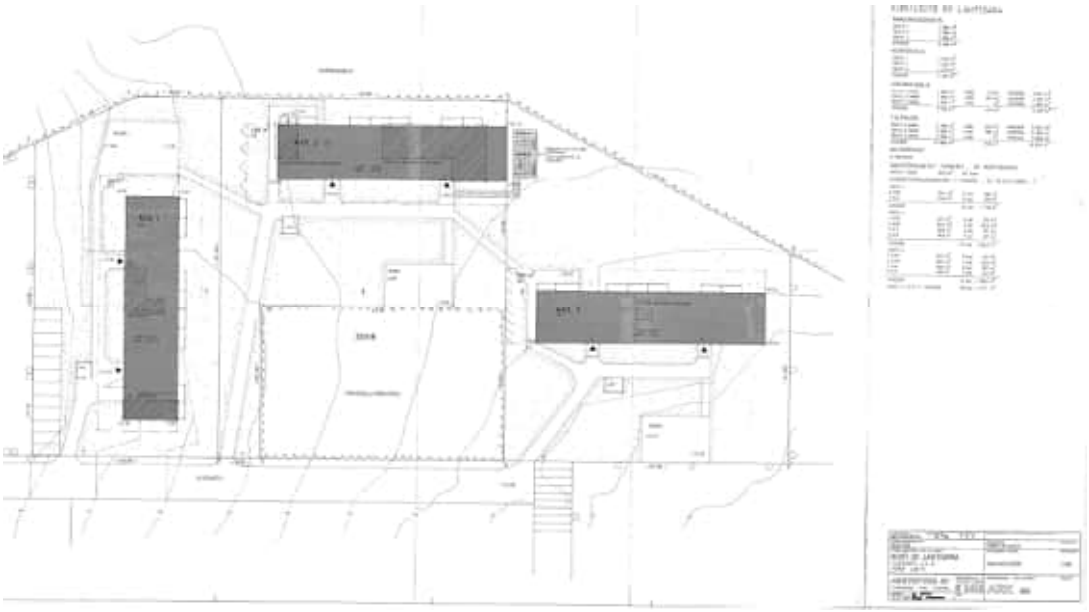
Kuva 36. Osa asuntojen märkätilojen lämmityspattereiden pinnoitteesta on irtoillut.

Kuva 37. Kaikki parvekkeet on uusittu ovia myöten.

LIITE 6

Muutospiirustukset, Ilveskatu 4

Kuva 1. Vuoden 1997 pihan muutospiirustus.

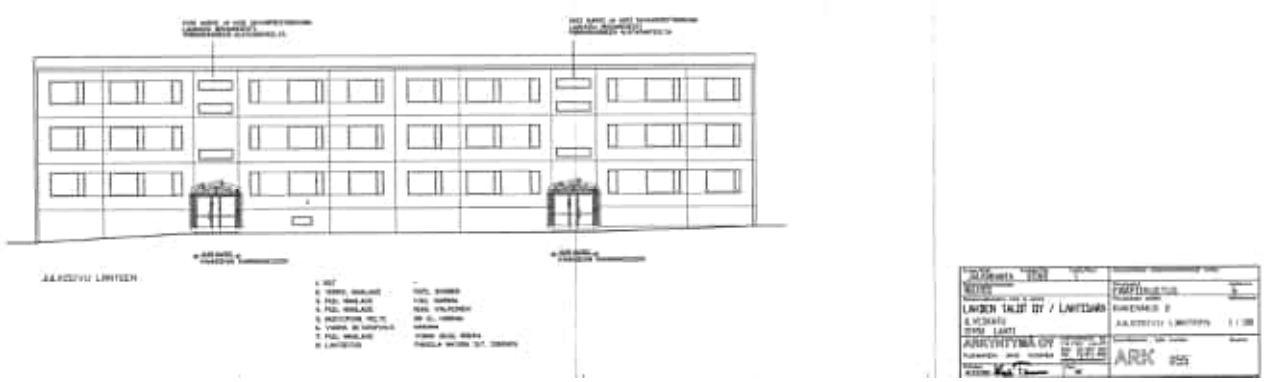
Kuva 2. Pohjakerroksen tilojen muutospiirustus vuodelta 1997.

Kuva 3. Itäjulkisivun muutospiirustus vuodelta 2001.

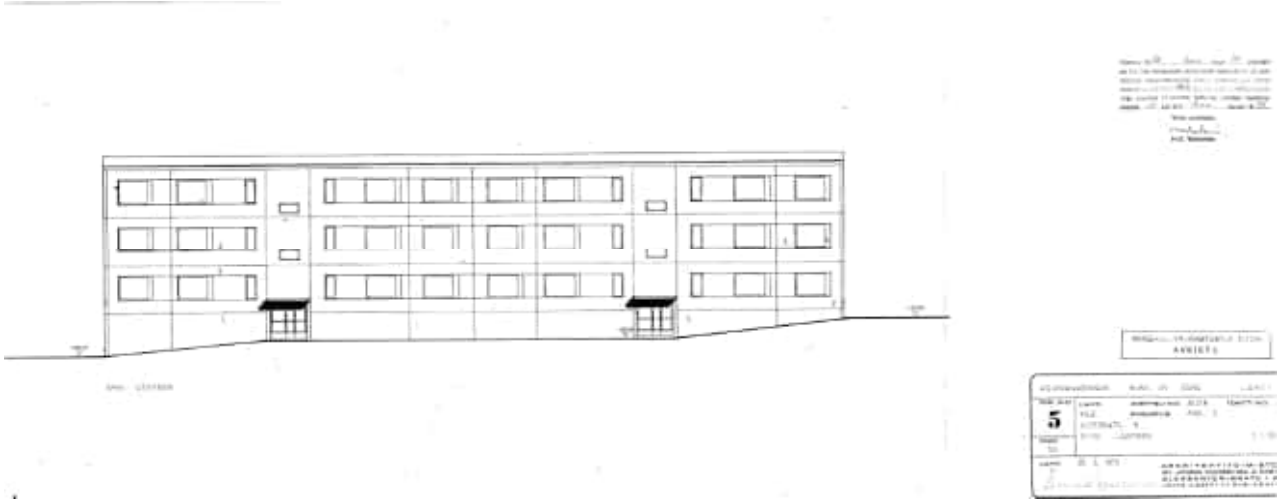
Kuva 4. Pohjakerroksen muutospiirustus vuonna 2001, sauna-, pesu- ja pukutilojen uudistaminen.

Kuva 5. Länsijulkisivun muutospiirustus vuonna 2001.

LIITE 7

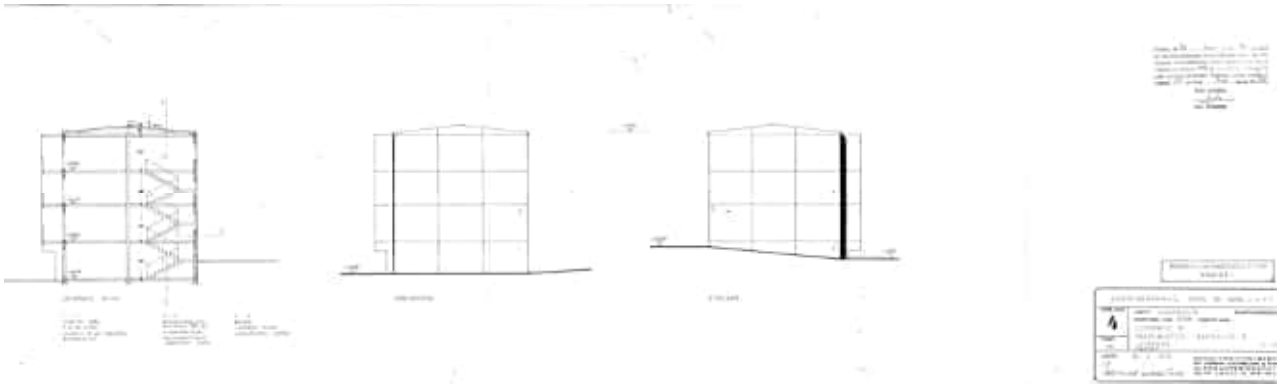
Alkuperäiset piirustukset, Ilveskatu 6

Kuva 1. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, julkisivu länteen.

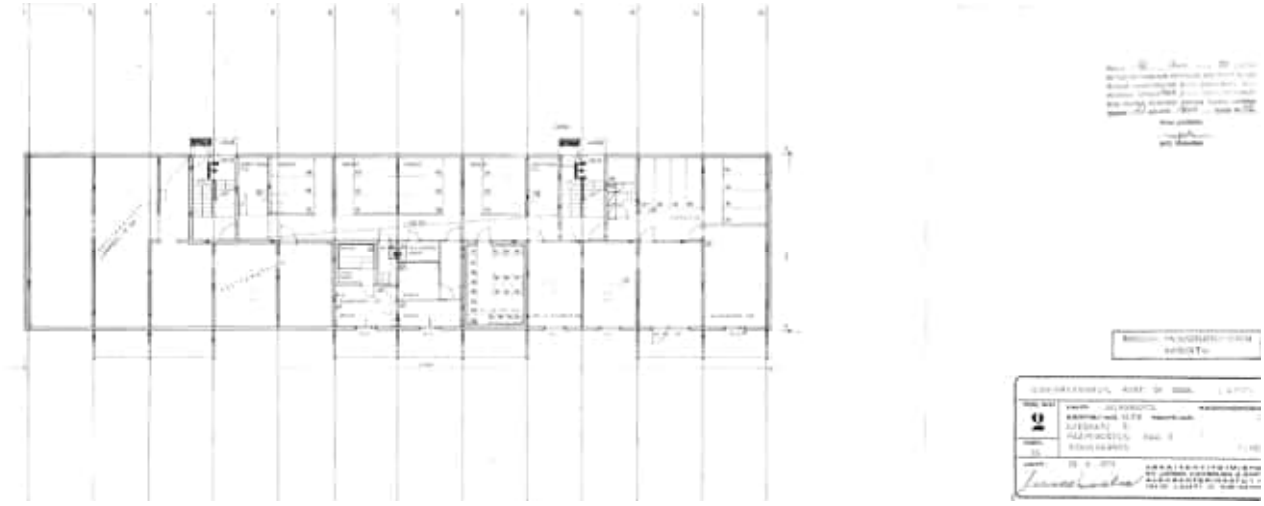
Kuva 2. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, julkisivu itään.

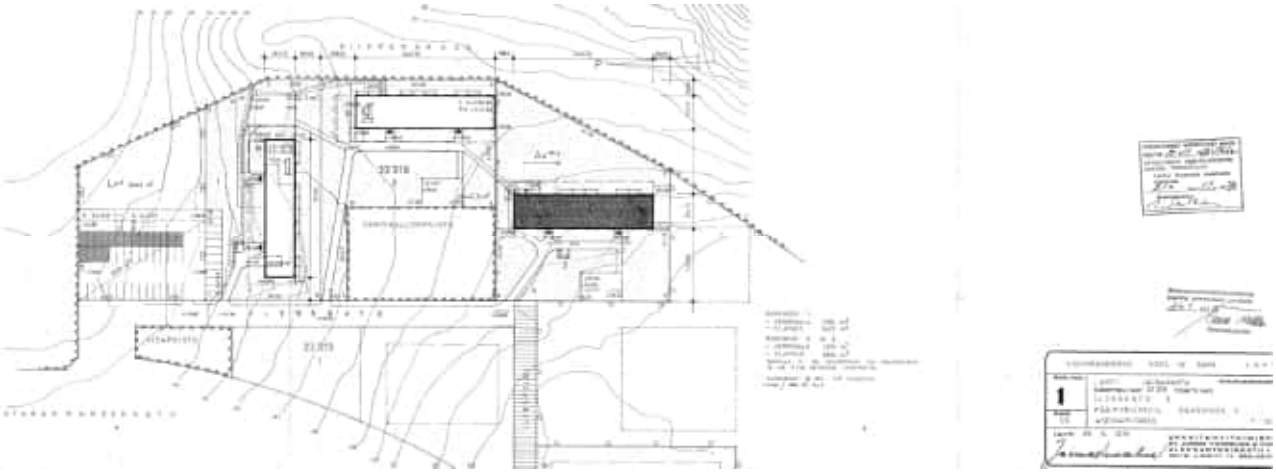
Kuva 3. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, julkisivut pohjoiseen ja etelään sekä leikkauskuva.

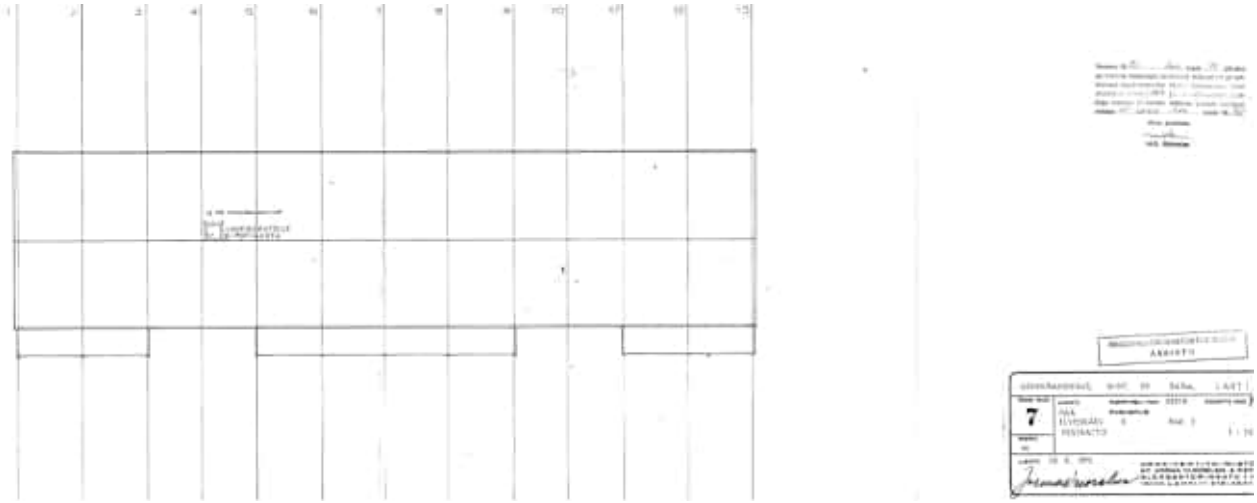
Kuva 4. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, pohjapiirustus 1–3 krs.

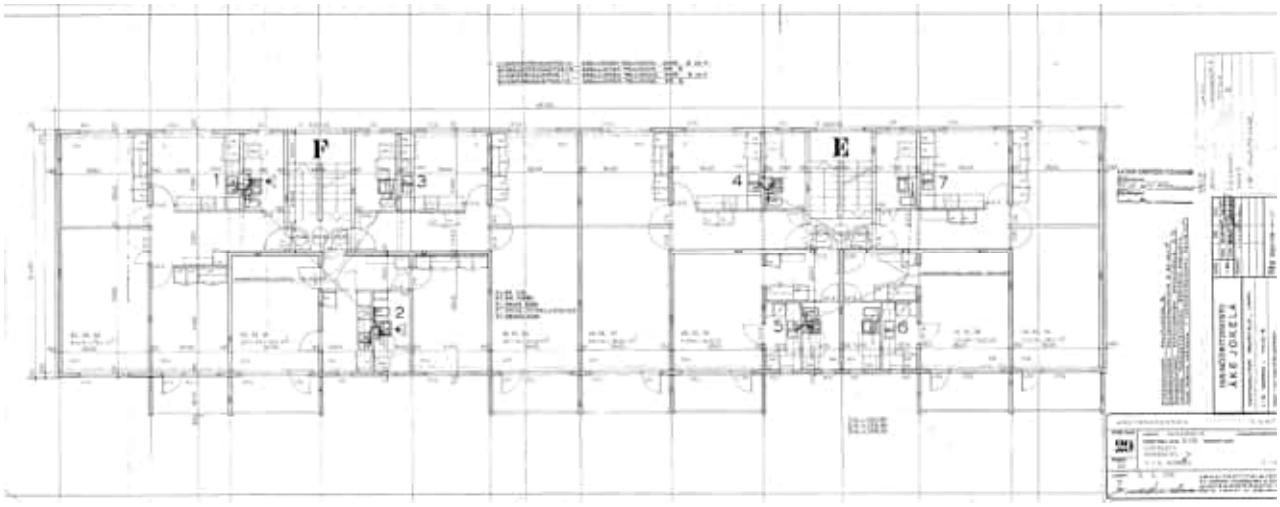
Kuva 5. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, pohjapiirustus pohjakerros.

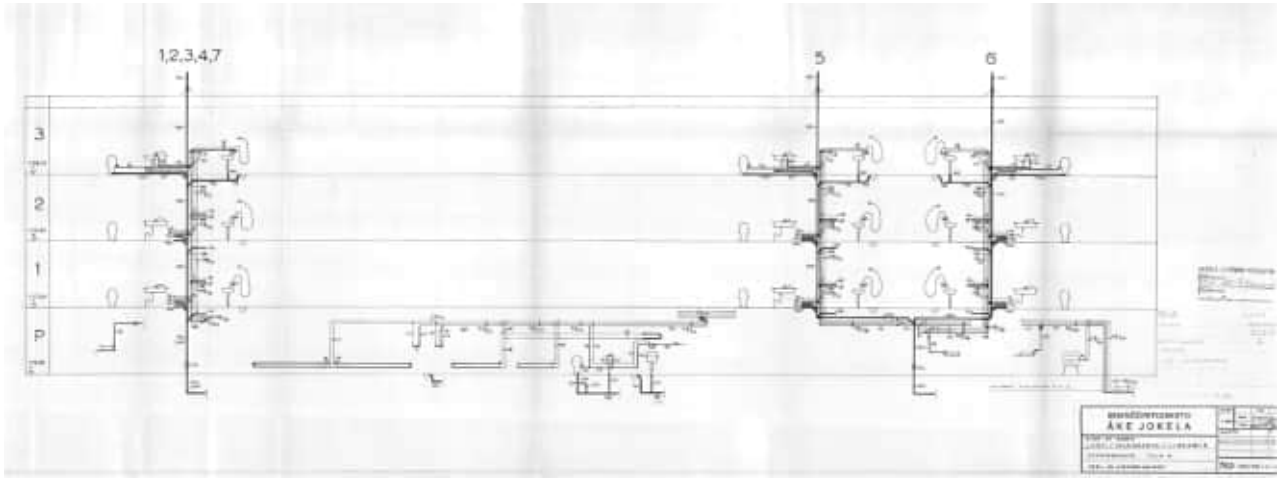
Kuva 6. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, asemapiirustus.

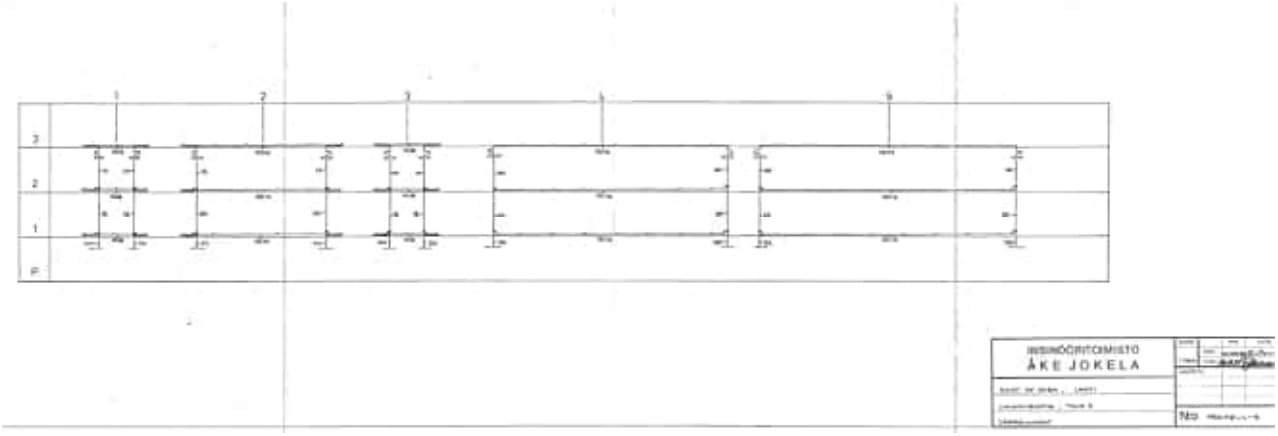
Kuva 7. Jorma Vuorelman suunnitelma vuodelta 1975, vesikattokuva.

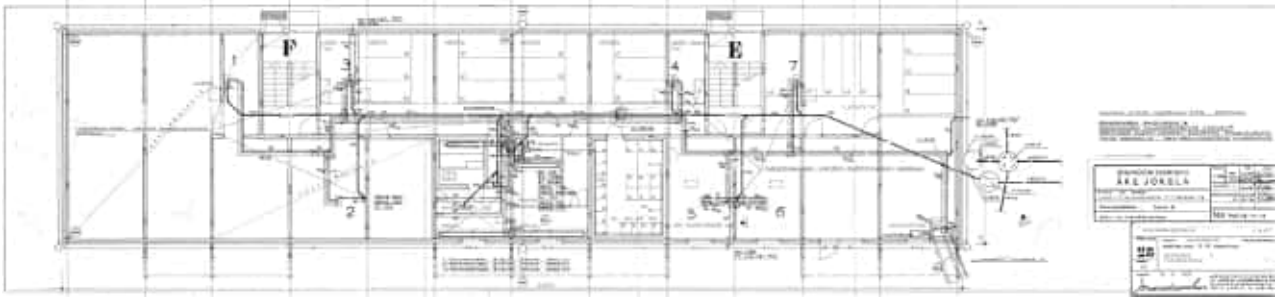
Kuva 8. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, 1.–3. kerros.

Kuva 9. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, linjapiirustus vesi- ja viemärijohdot.

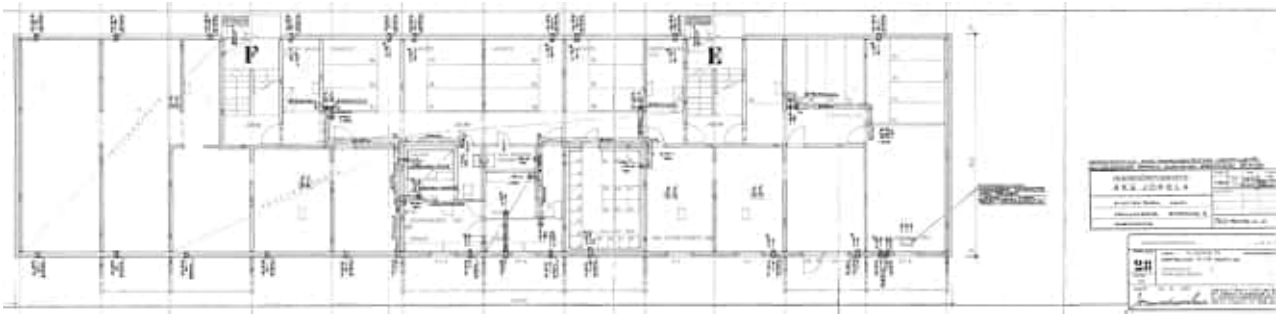
Kuva 10. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, linjapiirustus lämpöjohdot.

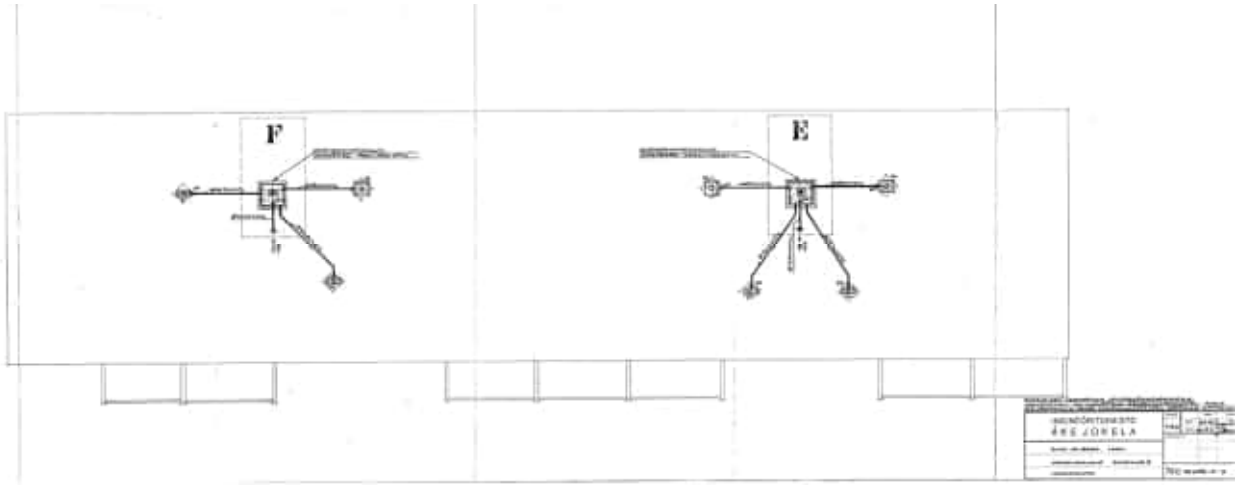
Kuva 11. Åke Jokelan suunnitelma vuodelta 1975, vesi- ja viemärijohdot pohjakerros.

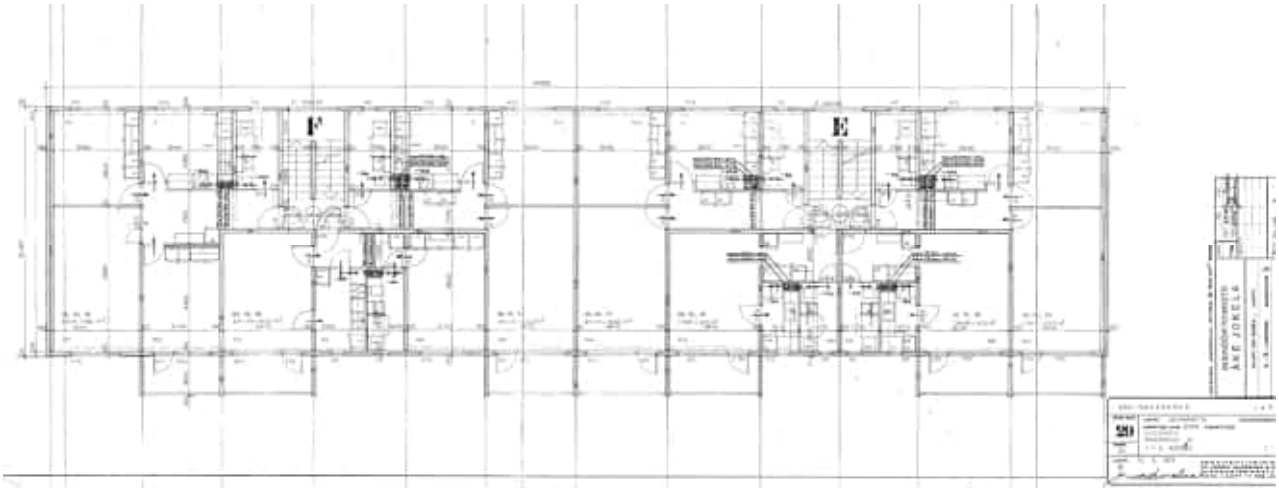
Kuva 12. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, lämpöjohdot pohjakerros.

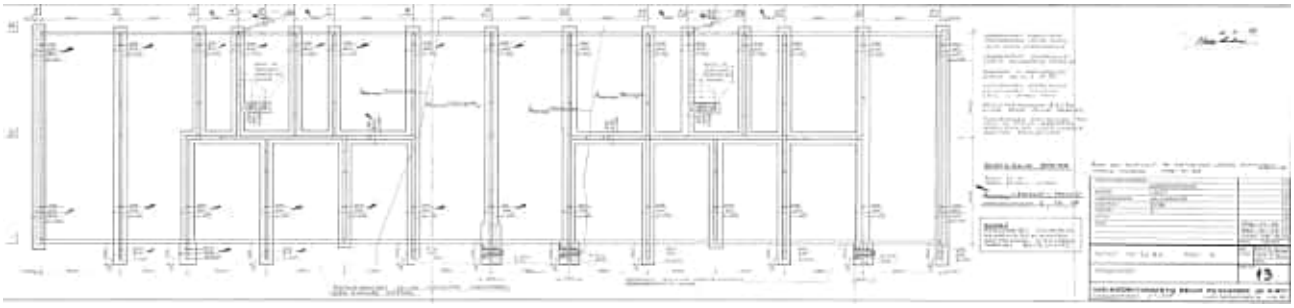
Kuva 13. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, ilmanvaihto pohjakerros.

Kuva 14. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, ilmanvaihto vesikatto.

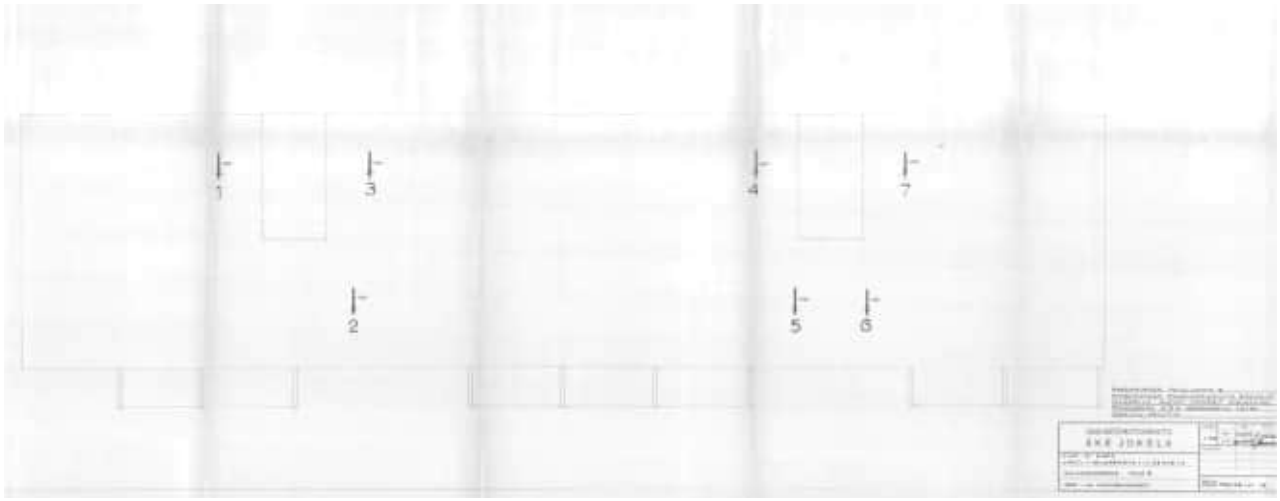
Kuva 15. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, ilmanvaihto 1–3 krs.

Kuva 16. Insinööritoimisto Reijo Puolanne ja K:nit rakennesuunnitelma.

Kuva 17. Insinööritoimisto Reijo Puolanne ja K:nit rakennesuunnitelma.

Kuva 18. Åke Jokelan LVI-suunnitelma vuodelta 1975, vesi- ja viemärijohdot vesikatto.

Kuva 19. Insinööritoimisto Reijo Puolanne ja K:nit rakennesuunnitelma.

LIITE 8

VALOKUVAT NYKYTILANTEESTA, Ilveskatu 6

Nykytilannekartoitus on tehty 21.7.2026 ja 19.8.2026.

1.1 Pihapiiri

Kuva 1. Länsipuolen pihan roskakatos.

Kuva 2. Pihan ajotietä ja viereistä puistoa.

Kuva 3. Länsipuolen pihatietä ja matontamppausteline.

Kuva 4. Länsipuolen parkkipaikka.

Kuva 5. Pohjoispuolen pihaa.

Kuva 6. Itäpuolen keinu.

1.2 Julkisivu

Kuva 7. Länsipuolen julkisivua.

Kuva 8. E-rapun sisäänkäynti.

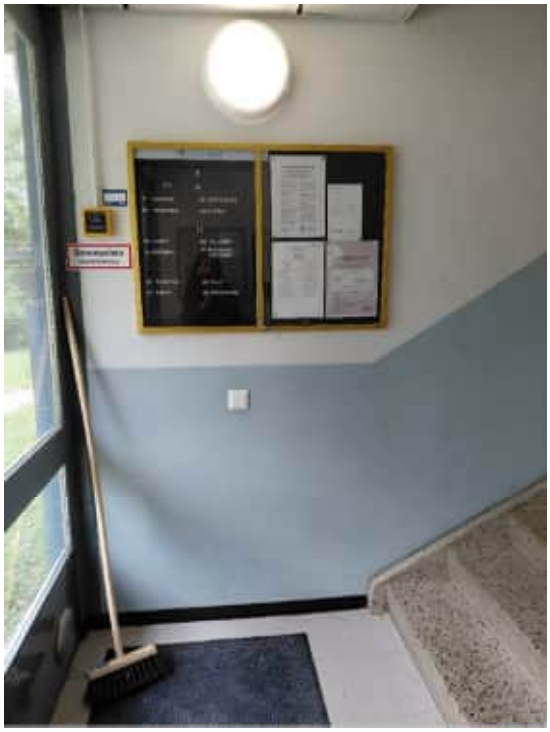

Kuva 9. F-rapun sisäänkäynti.

Kuva 10. Itäpuolen julkisivua.

1.3 Rappukäytävät ja pohjakerros

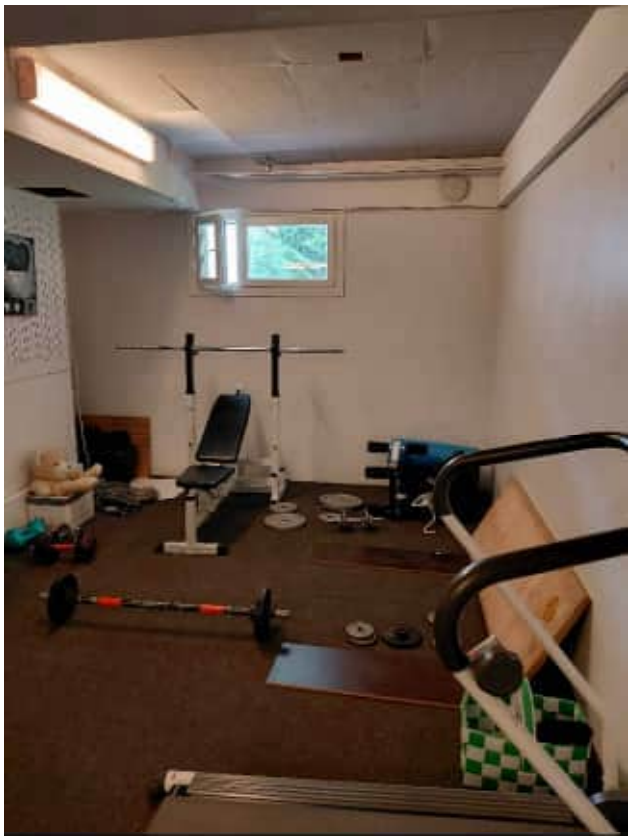
Kuva 11. E-rapun eteistilaa.

Kuva 12. E-rapun rappukäytävä pohjakerrokseen.

Kuva 13. E-rapun rappukäytävää.

Kuva 14. Kellarikerroksen kuntosalissa on akustiikkalevyä katossa ja maalatut betoniseinät.

Kuva 15. Kellarikerroksen betonissa on värjäymiä ja kulumaa.

Kuva 16. Sauna- ja pukuhuonetilat on uusittu ja hyväkuntoiset.

Kuva 17. Sauna- ja pukuhuonetilat on uusittu ja hyväkuntoiset.

Kuva 18. Sauna- ja pukuhuonetilat on uusittu ja hyväkuntoiset.

Kuva 19. Kellarikerroksen tummunutta kattovillaa.

Kuva 20. Sähköpääkeskuksessa on osin alkuperäisiä ja osin uusittuja laitteistoja.

Kuva 21. Kellarikerroksen kattovilla on osin vaurioitunut.

Kuva 22. Urheiluvälinevarastossa on tummunutta kattovillaa, seinät ja lattiat ovat maalattua betonia.

Kuva 23. Kylmiö ei ole käytössä, sen lattiabetoni on paikoin kulunutta.

1.4 Asunnot

Kuva 24. Asuntojen keittiöt on uusittu 1997.

Kuva 25. Asuntojen keittiöt on uusittu 1997.

Kuva 26. Asuntojen uusitut sähkökaapit.

Kuva 27. Asuntojen ikkunat on uusittu 2014.

Kuva 28. Missään käydyissä asunnoissa ei ollut alkuperäisiä kaapistoja jäljellä.

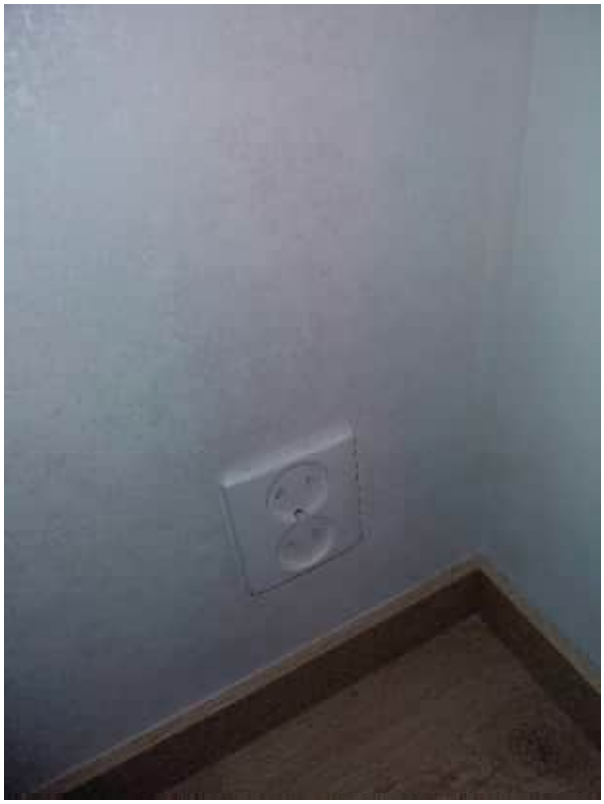
Kuva 29. Märkätilojen rättipatteri.

Kuva 30. Märkätiloissa on seinäkaakelit, muovimatot ja 1997 uusitut vesikalusteet.

Kuva 31. Osassa asunnoista on puulaminaattilattia.

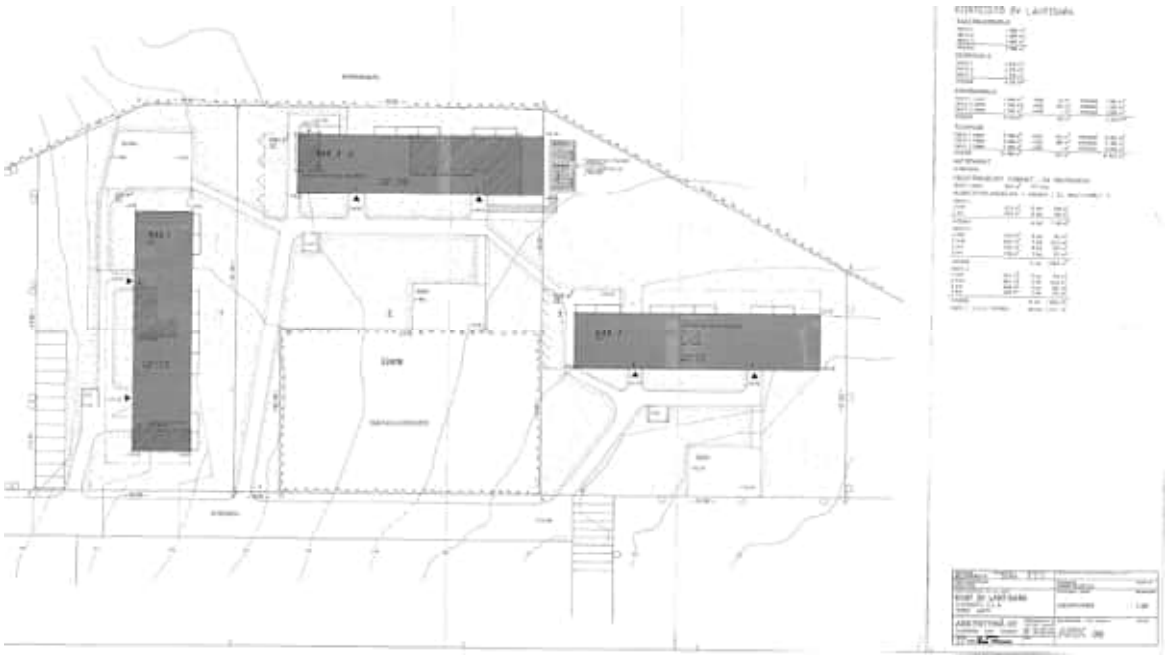
Kuva 32. Kaikkia asuntojen pistorasioita ei ole maadoitettu.

Kuva 33. Kaikki parvekkeet on uusittu ovia myöten.

LIITE 9

Muutospiirustukset, Ilveskatu 6

Kuva 1. Vuoden 1997 pihan muutospiirustus.

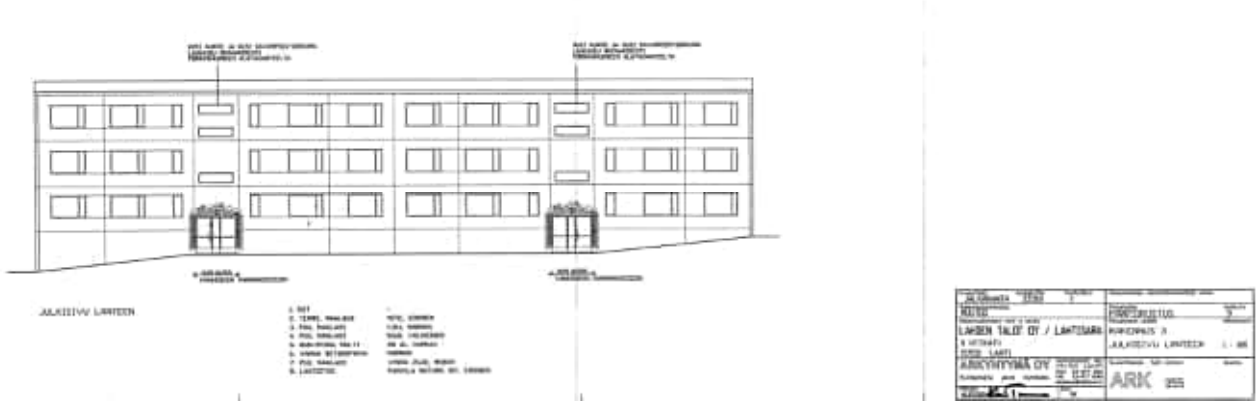
Kuva 2. Vuoden 1997 pohjakerroksen tilojen muutospiirustus.

Kuva 3. Itäjulkisivun muutospiirustus vuonna 1997.

Kuva 4. Pohjakerroksen muutospiirustus vuonna 2001, sauna-, pesu- ja pukutilojen uudistaminen.

Kuva 5. Länsijulkisivun muutospiirustus vuonna 2001.